

Π10.1.α: Έκθεση και Πρωτογενή Δεδομένα – Αποτίμηση της ψηφιακής ωριμότητας των νοικοκυριών

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 10:

Οι επιπτώσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού στα νοικοκυριά και τα
ψηφιακά χάσματα

Ιούλιος 2025

Ταυτότητα Έργου

Ακρωνύμιο	JustReDI
Τίτλος	Ανθεκτικότητα, Συμπερίληψη και Ανάπτυξη: Προς μια Δίκαιη Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση των Ελληνικών Περιφερειών
Συντονιστής	Δρ. Γιώργος Παπαδούδης, ΕΚΚΕ
Επιστημονικός Υπεύθυνος	Καθ. Νίκος Δεμερτζής, ΕΚΚΕ
Ημερομηνία Έναρξης	15/05/2023
Διάρκεια Υλοποίησης	30 ΜΗΝΕΣ
Χρηματοδότηση	Δράση ενίσχυσης επενδύσεων «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» / Ανθεκτικότητα, Συμπερίληψη και Ανάπτυξη: Προς μια Δίκαιη Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση των Ελληνικών Περιφερειών – TAEDR-0537352. Η δράση υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU.

Copyright © Κοινοπραξία υλοποίησης του έργου JustReDI. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Δράση ενίσχυσης επενδύσεων «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό».

JustReDI: Ανθεκτικότητα, Συμπερίληψη και Ανάπτυξη: Προς μια Δίκαιη Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση των Ελληνικών Περιφερειών – TAEDR-0537352.

Η δράση υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU.

Ταυτότητα Εγγράφου

Αριθμός Παραδοτέου	Π10.1.α
Τίτλος Παραδοτέου	Έκθεση και Πρωτογενή Δεδομένα – Αποτίμηση της ψηφιακής ωριμότητας των νοικοκυριών
Έκδοση Παραδοτέου	1.0
Αριθμός Ενότητας Εργασίας	ΕΕ10
Τίτλος Ενότητας Εργασίας	Οι επιπτώσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού στα νοικοκυριά και τα ψηφιακά χάσματα
Προθεσμία Υποβολής	14/05/2025
Ημερομηνία Υποβολής	21/07/2025
Συγγραφική Ομάδα	Κατερίνα Μανδενάκη, Επιστημονική Συνεργάτιδα, ΕΚΚΕ Χαράλαμπος Τσέκερης, Ερευνητής, ΕΚΚΕ Νίκος Κληρονόμος, Επιστημονικός Συνεργάτης, ΕΚΚΕ Νίκος Δεμερτζής, Καθηγητής, ΕΚΠΑ, Ομότιμος Ερευνητής, ΕΚΚΕ Απόστολος Λιναρδής, Διευθυντής Ερευνών, ΕΚΚΕ Γιώργος Παπαδούδης, Κύριος Ερευνητής, ΕΚΚΕ Χριστίνα Φρέντζου, Ειδικό Επιστημονικό και Τεχνικό Προσωπικό, ΕΚΚΕ
Θεώρηση Κειμένου	Νίκος Δεμερτζής, Επιστημονικός Υπεύθυνος JustReDI, ΕΚΚΕ
Πνευματικά Δικαιώματα	Κοινοπραξία Υλοποίησης του Έργου JustReDI
Προτεινόμενος Τρόπος Παραπομπής	Μανδενάκη, Κ., Τσέκερης, Χ., Κληρονόμος, Ν., κ.ά. (2025). Έκθεση – <i>World Internet Project Greece 2025: Διείσδυση του Διαδικτύου στην Ελλάδα – Στάσεις και απόψεις για την Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη</i> . JustReDI: Ανθεκτικότητα, Συμπερίληψη και Ανάπτυξη: Προς μια Δίκαιη Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση των Ελληνικών Περιφερειών, TAEDR-0537352, Ελλάδα 2.0 – NextGenerationEU. Αθήνα: ΕΚΚΕ.

Ιστορικό Αναθεωρήσεων Εγγράφου

Έκδοση	Ημερομηνία	Εργασία Τροποποίησης	Συγγραφείς
0.1	12.07.2024	Δημιουργία προτύπου Word	Δροσάτος Γ. [ΕΚ ΑΘΗΝΑ]
0.2	10.07.2025	Δημιουργία 1ης έκδοση παραδοτέου	Όλοι [ΕΚΚΕ]
0.3	18.07.2025	Θεώρηση κειμένου	Δεμερτζής Ν. [ΕΚΚΕ]
1.0	22.07.2025	Τελική έκδοση παραδοτέου	Όλοι [ΕΚΚΕ]

Πίνακας Περιεχομένων

Ευρετήριο Γραφημάτων	6
Ευρετήριο Εικόνων	7
Ευρετήριο Πινάκων	8
Συνοτομογραφίες - Ακρώνυμα	9
Συνοπτική Περίληψη	10
Executive Summary	11
1. Εισαγωγή	12
2. Μεθοδολογία	14
3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	15
4. Χρήση διαδικτύου	18
5. Παραπληροφόρηση και ειδήσεις	22
6. Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	23
7. Ανεργία	24
8. Διαδίκτυο και ιδιωτικότητα	25
9. Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη (ΠΤΝ) και αναδυόμενες τεχνολογίες: Επίγνωση, Χρήση και Άνεση	27
10. Κατανομή Χρήσης ΠΤΝ	30
11. Στάσεις για την Τεχνητή Νοημοσύνη	35
12. Τεχνητή νοημοσύνη και παιδική ηλικία	36
13. Ρύθμιση Τεχνητής Νοημοσύνης	38
14. Βιβλιογραφία	40
15. Παράρτημα	41

Ευρετήριο Γραφημάτων

Γράφημα 1: Φύλο	15
Γράφημα 2: Ηλικιακές ομάδες.....	15
Γράφημα 3: Περιοχή Διαμονής.....	16
Γράφημα 4: Μορφωτικό επίπεδο.....	16
Γράφημα 5: Κατανομή εισοδήματος	17
Γράφημα 6: Γενική χρήση διαδικτύου 2015-2025.....	18
Γράφημα 7: Χρόνια χρήσης διαδικτύου	21
Γράφημα 8: Στάσεις για την παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο	22
Γράφημα 9: Αντιλήψεις για την αξιοπιστία των ειδήσεων στο διαδίκτυο.....	22
Γράφημα 10: Στάσεις για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	23
Γράφημα 11: Απώλεια εργασίας λόγω αυτοματισμού ή τεχνητής νοημοσύνης	24
Γράφημα 12: Ανησυχίες για την ιδιωτικότητα στο διαδίκτυο.....	25
Γράφημα 13: Στάσεις για την διαδικτυακή ιδιωτικότητα 2019, 2022 & 2025	26
Γράφημα 14: Επίγνωση τεχνολογιών	27
Γράφημα 15: Χρήση τεχνολογιών.....	28
Γράφημα 16: Άνεση στη χρήση τεχνολογιών	28
Γράφημα 17: Συχνότητα χρήσης προγραμμάτων PTN (ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek).....	30
Γράφημα 18: Πιθανότητα χρήσης PTN.....	32
Γράφημα 19: Χρησιμότητα προγραμμάτων PTN	33
Γράφημα 20: Λόγοι χρήσης προγραμμάτων PTN.....	33
Γράφημα 21: Λόγοι μη χρήσης προγραμμάτων PTN	34
Γράφημα 22: Στάσεις για τα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης	35
Γράφημα 23: Χρήση PTN από τα παιδιά	36
Γράφημα 24: Απόψεις για τη ΜΗ χρήση PTN από τα παιδιά	37
Γράφημα 25: Απόψεις για επιτρεπόμενη χρήση προγραμμάτων PTN από τα παιδιά.....	37
Γράφημα 26: Δυνατότητα ρύθμισης Τεχνητής Νοημοσύνης	38
Γράφημα 27: Λόγοι μη δυνατότητας ρύθμισης τεχνητής νοημοσύνης	39

Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1: Συγκριτικοί χάρτες χρήσης και Μη χρήσης του διαδικτύου ανά περιφέρεια	20
Εικόνα 2: Συγκριτικός χάρτης υψηλής χρήσης και Μη χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ	31

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Χρήση διαδικτύου ανά περιφέρεια (2015-2025)	19
Πίνακας 2: Κατανομή χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ ανά περιφέρεια.....	31

Συντομογραφίες - Ακρώνυμα

Ακρωνύμιο	Επεξήγηση
ΠΤΝ	Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη
TN	Τεχνητή Νοημοσύνη
WIP	World Internet Project
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνοπτική Περίληψη

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) θέτει την κοινωνικοτεχνολογική αλλαγή στο επίκεντρο του ερευνητικού του προγράμματος, με στόχο την υποστήριξη της τεκμηριωμένης ψηφιακής πολιτικής και την εμβάθυνση της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο εξελίσσεται η χρήση του διαδικτύου στην Ελλάδα. Από το 2015, το ΕΚΚΕ διεξάγει το World Internet Project Greece (WIP-GR), μέρος ενός παγκόσμιου δικτύου που συντονίζεται από το Annenberg School for Communication (USC) και καλύπτει πάνω από 30 χώρες από διαφορετικές ηπείρους. Η έρευνα WIP-GR 2025 επικεντρώνεται στις αναδυόμενες στάσεις του κοινού απέναντι στην τεχνητή νοημοσύνη, με ιδιαίτερη έμφαση στην παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη, τον ψηφιακό εγγραμματισμό και την ιδιωτικότητα, αλλά και στάσεις απέναντι στη διαδικτυακή πληροφόρηση, τους αλγόριθμους και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Βασισμένη σε ένα μεγάλης κλίμακας αντιπροσωπευτικό δείγμα, η μελέτη αποκαλύπτει σημαντικές ασυμμετρίες στις γνώσεις και τις δεξιότητες, ειδικά μεταξύ διαφορετικών ηλικιακών και κοινωνικών ομάδων, καθώς και αυξανόμενες ανησυχίες για την ιδιωτικότητα και χαμηλή εμπιστοσύνη στους εταιρικούς φορείς. Παρά την ευρεία συναίνεση ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να βελτιώσει την αποδοτικότητα, πολλά άτομα εξακολουθούν να ανησυχούν για τις πιθανές κοινωνικές επιπτώσεις, όπως η εκτεταμένη ανεργία και οι παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής. Η ανάλυση υπογραμμίζει σημαντικά εμπόδια για την ψηφιακή μετάβαση της χώρας, όπως η ψηφιακή δυσπιστία, τα ελλείμματα ψηφιακής ετοιμότητας και εκπαίδευσης, καθώς και η προσληφθείσα ανεπάρκεια στην εποπτεία της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών που βασίζονται σε δεδομένα. Η μελέτη καταλήγει σε στοχευμένες ιδέες για προνοητική ψηφιακή πολιτική, ψηφιακή συνοχή και συμπερίληψη, αλλά και ενδυνάμωση των πολιτών στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης.

Executive Summary

The National Centre for Social Research (EKKE) places socio-technological change at the heart of its research agenda, aiming to support evidence-based digital policy and deepen understanding of how internet use is evolving in Greece. Since 2015, EKKE has conducted the World Internet Project Greece (WIP-GR), part of a global network coordinated by the Annenberg School for Communication (USC), which spans over 30 countries from different continents. WIP-GR 2025 focuses on emerging public attitudes toward artificial intelligence, with a particular emphasis on generative AI, digital literacy, privacy, social media and algorithmic awareness. Drawing on a large-scale representative sample, the study reveals substantial asymmetries in knowledge and skills, especially across different age and social groups, as well as rising privacy concerns and low trust in corporate actors. Although there is considerable consensus that AI could improve efficiency, many individuals remain apprehensive about potential societal repercussions, such as widespread unemployment and breaches of privacy. The analysis underscores significant obstacles to Greece's digital transition, such as distrust, digital readiness and education deficits, and a perceived deficiency in oversight of AI and data-driven technology. It culminates with focused ideas for proactive digital policy, digital inclusiveness, and public empowerment in the AI era.

1. Εισαγωγή

Από τις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας, η Ελλάδα άρχισε να διαμορφώνει ένα πλαίσιο για τη συστηματική προσέγγιση και διακυβέρνηση της τεχνητής νοημοσύνης, εντάσσοντας τις σχετικές κατευθύνσεις στον ευρύτερο σχεδιασμό για την ψηφιακή ανασυγκρότηση του κράτους. Το 2021, στο πλαίσιο του πενταετούς σχεδίου ψηφιακού μετασχηματισμού (2020–2025) υπό την ευθύνη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,¹ τέθηκαν στόχοι που αφορούν στην αναβάθμιση των κρατικών υποδομών, την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών σε κρίσιμους τομείς της δημόσιας ζωής και της παραγωγικής οικονομικής δραστηριότητας. Προς τα τέλη του 2024, οι ανακοινώσεις της ελληνικής κυβέρνησης σηματοδότησαν μια πιο ενεργή εμπλοκή στο ευρωπαϊκό οικοσύστημα TN καθώς η χώρα επιλέχθηκε να δημιουργήσει ένα από τα επτά νέα "AI Factories" της ΕΕ.²

Την ίδια στιγμή, δύο πρόσφατες πρωτοβουλίες ερευνητικού χαρακτήρα ανέδειξαν την ανάγκη για ουσιαστικό δημόσιο διάλογο γύρω από την πορεία και τις προοπτικές της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα. Η μελέτη Generative AI Greece 2030,³ προϊόν συνεργασίας του ΕΚΚΕ και του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», η πρώτη εμπειρική προσέγγιση *στρατηγικής προόρασης* (strategic foresight) σχετικά με τη χρήση της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (PTN) στη χώρα, καταγράφει βασικές τάσεις και πιθανές εξελίξεις, ενώ προτείνει συγκεκριμένα πεδία πολιτικής παρέμβασης από την οικονομία, την άμυνα και τη βιομηχανία μέχρι την εκπαίδευση, την υγεία και τον πολιτισμό. Παράλληλα, το πρόγραμμα του οργανισμού Eteron "Από την Τεχνητή στη Συλλογική Νοημοσύνη" φέρνει στο προσκήνιο τις κοινωνικές και θεσμικές διαστάσεις της τεχνολογικής μετάβασης, προτείνοντας ένα διαφορετικό υπόδειγμα συμμετοχικής διαχείρισης της τεχνολογικής καινοτομίας.

Τον Νοέμβριο του 2024 δημοσιεύτηκε το αναλυτικό σχέδιο δράσης της Ελλάδας με τίτλο «Blueprint for Greece's AI Transformation»,⁴ το οποίο χαρτογραφεί τις μελλοντικές κινήσεις της χώρας (βάσει συγκεκριμένων αναγκών και δυνατοτήτων) και περιγράφει βασικές στρατηγικές και πολιτικές για την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην καθημερινή λειτουργία της οικονομίας και της κοινωνίας με υλοποιήσιμες προτάσεις: ενίσχυση της υπολογιστικής ισχύος, αποτελεσματική διακυβέρνηση των δεδομένων και πρόσβαση σε ανοιχτά δεδομένα, διευκόλυνση της οικοδόμησης γνωστικού κεφαλαίου και καινοτομία στην εκπαίδευση, την έρευνα και το σύνολο των δημόσιων πολιτικών, δημιουργία ελληνικού μεγάλου γλωσσικού μοντέλου, ορθολογική και έξυπνη ρύθμιση της TN, προσέλκυση επενδύσεων και εμπειρογνωμοσύνης (expertise) κ.ά.

Η τεχνολογία, ωστόσο, δεν εξελίσσεται στο κενό· πίσω από κάθε καινοτομία βρίσκεται ο άνθρωπος, είτε ως πρωταγωνιστής είτε ως αποδέκτης. Η ταχύτατη διάδοση των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων (LLMs), όπως το ChatGPT, έχει τροφοδοτήσει έναν έντονο δημόσιο διάλογο γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη (TN), ο οποίος συχνά παραβλέπει την κεντρική διάσταση της ανθρώπινης ευθύνης και της συνειδητής διαχείρισης των τεχνολογικών επιλογών, υποτιμώντας το αξιακό υπόβαθρο που συνοδεύει αυτές τις επιλογές.

Στην Ελλάδα καταγράφεται, σε γενικές γραμμές, μια στάση ήπιας τεχνοσκεπτικιστικής διάθεσης απέναντι στην TN,

¹ Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025, <https://digitalstrategy.gov.gr/>

² Seven consortia selected to establish AI factories which will boost AI innovation in the EU, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6302

³ Generative AI Greece 2030: Greece's possible GenAI futures, <https://www.ekke.gr/en/research/outcomes/deliverables/43>

⁴ A Blueprint for Greece's AI Transformation, <https://foresight.gov.gr/en/studies/A-Blueprint-for-Greece-s-AI-Transformation/>

συμβατή με το κλίμα (αυξανόμενης) επιφυλακτικότητας που συναντάται στην Ευρώπη και τη Δύση εν γένει. Οι βασικές ανησυχίες επικεντρώνονται στη διαφάνεια και τη λογοδοσία, τον φόβο απώλειας ελέγχου, την εξάρτηση από αυτοματοποιημένα αλγοριθμικά συστήματα και τον περιορισμό της ανθρώπινης κριτικής ικανότητας. Εξίσου έντονη παραμένει η ανησυχία για τις συνέπειες στην απασχόληση και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Παράλληλα, η πρακτική χρησιμότητα της TN και η αυξανόμενη χρήση εφαρμογών ΠΤΝ υποδηλώνουν ένα περιβάλλον πρώιμου τεχνοπραγματισμού, όπου η δημόσια συζήτηση είναι περιορισμένη, αλλά η τεχνολογία δείχνει τάση σταδιακής ενσωμάτωσης στην καθημερινότητα. Η αναγνωσιμότητα της TN είναι ήδη υψηλή (81,1% δηλώνει ότι την γνωρίζει), στοιχείο που φανερώνει την είσοδό της στο συλλογικό φαντασιακό. Η πρόκληση πλέον υπερβαίνει την τεχνολογική εξέλιξη και αφορά στην αυτοαντίληψη του ανθρώπου, την κοινωνική συνύπαρξη και τη δημοκρατική διακυβέρνηση αυτών των συστημάτων. Όπως προειδοποιεί ο Ν. Δεμερτζής,⁵ *η ανάπτυξη ενός «τεχνολογικού λαϊκισμού», που υπόσχεται λύσεις για κάθε πρόβλημα μέσω της ανάθεσης εξουσίας σε τεχνοκράτες και ειδικούς, θα μπορούσε να σημάνει το τέλος της πολιτικής συμμετοχής και να εντείνει το χάσμα της γνωσιακής ανισότητας».*

Στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας κατανόησης των επιπτώσεων του ψηφιακού μετασχηματισμού στην κοινωνία και ως συνέχεια της ερευνητικής του δέσμευσης από το 2015,⁶ το ΕΚΚΕ υλοποίησε την άνοιξη του 2025 τον πέμπτο κύκλο της πανελλαδικής ποσοτικής έρευνας World Internet Project Greece (WIP-GR). Η έρευνα αυτή εντάσσεται στο διεθνές ερευνητικό δίκτυο World Internet Project (WIP), ένα πολυεθνικό σχήμα συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και ερευνητικών οργανισμών από περισσότερες από 30 χώρες από διαφορετικές ηπείρους. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 1999 και διενεργείται υπό τον συντονισμό του Annenberg School Center for the Digital Future του Πανεπιστημίου της Νότιας Καλιφόρνιας, με επικεφαλής τον Καθηγητή Jeff Cole. Στόχος της ελληνικής συμμετοχής είναι η τεκμηριωμένη αποτύπωση των μεταβολών στη χρήση του διαδικτύου και των ψηφιακών τεχνολογιών, με έμφαση σε ζητήματα ιδιωτικότητας, εμπιστοσύνης, ανισοτήτων και αντιλήψεων για την τεχνητή νοημοσύνη.

1.1. Το 5ο Κύμα WIP στην Ελλάδα

Το πέμπτο κύμα της έρευνας WIP-GR διεξήχθη στο πλαίσιο του JustReDI, μιας εμβληματικής δράσης που αποσκοπεί στη συστηματική διερεύνηση των κοινωνικών επιπτώσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης (διττής μετάβασης) στις ελληνικές περιφέρειες. Η δράση αυτή χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ και επιδιώκει να αποτυπώσει τις στάσεις, τις εμπειρίες και τις αντιλήψεις των πολιτών απέναντι στις τρέχουσες τεχνολογικές και περιβαλλοντικές μεταβολές, προσφέροντας, ταυτόχρονα, πρακτικά εργαλεία και τεκμηριωμένες προτάσεις για τη διαμόρφωση περιεκτικών δημόσιων πολιτικών. Η WIP-GR 2025 εστιάζει στη δυναμική εξάπλωση της TN, με ιδιαίτερη έμφαση στις εφαρμογές της ΠΤΝ. Μέσα από αντιπροσωπευτική έρευνα πεδίου, επιχειρεί να φωτίσει κρίσιμες όψεις της μετάβασης της ελληνικής κοινωνίας στη νέα ψηφιακή εποχή, αναδεικνύοντας τάσεις και αβεβαιότητες, προκλήσεις και προσδοκίες, φόβους και ελπίδες, που προσφέρονται για συλλογικό αναστοχασμό.

⁵ Η Ελλάδα Μετά VIII: Η Ευρώπη, η Ελλάδα και ο καταγισμός των νέων προκλήσεων. Αναζητώντας πλαίσιο αναφοράς, σελ.191, <https://online.fliphtml5.com/kaang/dvow/#p=1>

⁶ Διεξαγωγή μεγάλης κλίμακας έρευνας με κύριο πεδίο μελέτης την καταγραφή της διείσδυσης και των πολλαπλών επιδράσεων των διαδικτυακών υποδομών στην ελληνική κοινωνία.

2. Μεθοδολογία

Τα αποτελέσματα του πέμπτου κύματος της έρευνας WIP-GR προέκυψαν από 1440 συνεντεύξεις με άτομα που μπορούσαν να εκφραστούν στα ελληνικά, ακολουθώντας ένα μικτό μοντέλο: ποσοτική έρευνα με τηλέφωνο (CATI) και διαδικτυακή συμπλήρωση (CAWI) δομημένων ερωτηματολογίων. Η μεθοδολογία της έρευνας σχεδιάστηκε από το SurveysHub του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ).

Γεωγραφική κάλυψη

Η έρευνα κάλυψε όλες τις περιφέρειες της επικράτειας της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Στατιστικές μονάδες

Νοικοκυριά με τουλάχιστον ένα μέλος άνω των 15 ετών – Άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών.

Περίοδος συλλογής δεδομένων

13 Μαρτίου – 09 Απριλίου 2025

Δειγματοληψία, Μέσα Συλλογής και Στάθμιση Δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω δύο καναλιών: τηλεφωνικά (CATI) και διαδικτυακά (CAWI). Το SurveysHub του ΕΚΚΕ ανέλαβε τον σχεδιασμό και την παραμετροποίηση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, καθώς και τη διαμόρφωση των αντίστοιχων τεχνολογικών πλατφορμών. Για την τηλεφωνική έρευνα χρησιμοποιήθηκε συνδυαστικά ένα πανελλαδικό πλαίσιο σταθερών τηλεφώνων και η μέθοδος τυχαιοποιημένης κλήσης ψηφίων (RDD). Για τη διαδικτυακή έρευνα, ενεργοποιήθηκε το web-panel του ΕΚΚΕ, με στόχο την προσέγγιση κυρίως των νεότερων ηλικιακών ομάδων, οι οποίες είναι πιο δύσκολα προσβάσιμες μέσω παραδοσιακών μέσων επικοινωνίας. Η δειγματοληψία ήταν στρωματοποιημένη βάσει φύλου, ηλικιακής ομάδας και περιφέρειας διαμονής (NUTS 1), με παράλληλη εφαρμογή ήπιων ποσοστώσεων (soft quotas) σε μεταβλητές όπως το μορφωτικό επίπεδο.

Για την ευθυγράμμιση του δείγματος με την πληθυσμιακή πραγματικότητα, υπολογίστηκε μεταβλητή στάθμισης (weight), ώστε να διορθωθούν πιθανές αποκλίσεις. Η στάθμιση βασίστηκε στην από κοινού κατανομή:

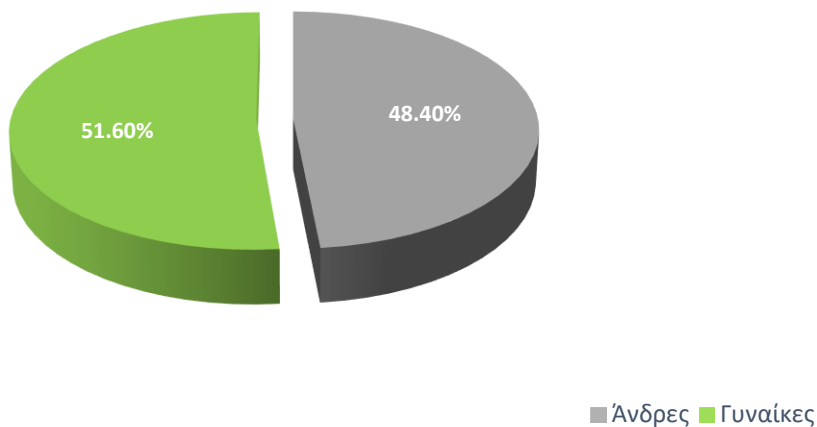
- των τεσσάρων γεωγραφικών περιοχών NUTS 1 (Αττική, Βόρεια Ελλάδα, Κεντρική Ελλάδα, Νήσοι Αιγαίου & Κρήτη),
- των τεσσάρων ηλικιακών ομάδων (18–34, 35–50, 51–64, 65+),
- και του φύλου (Άνδρας / Γυναίκα),

σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής 2021 (Eurostat – CensusHub).

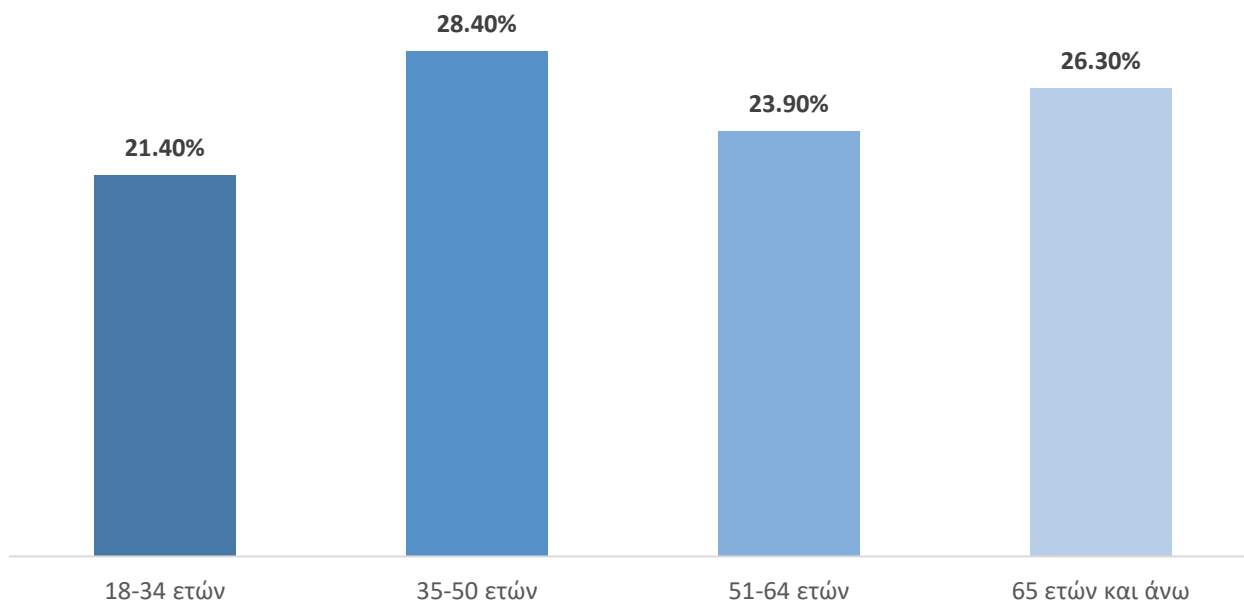
Η μέθοδος στάθμισης που εφαρμόστηκε ήταν raking (iterative proportional fitting), με στόχο την αναπαραγωγή των πληθυσμιακών ποσοστών. Η τιμή του συντελεστή weight κυμαίνεται από 0.75 έως 1.59, με μέσο όρο ίσο με 1.00. Το εκτιμώμενο αδρό ποσοστό ανταπόκρισης (response rate) ανέρχεται σε 13,7%.

3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

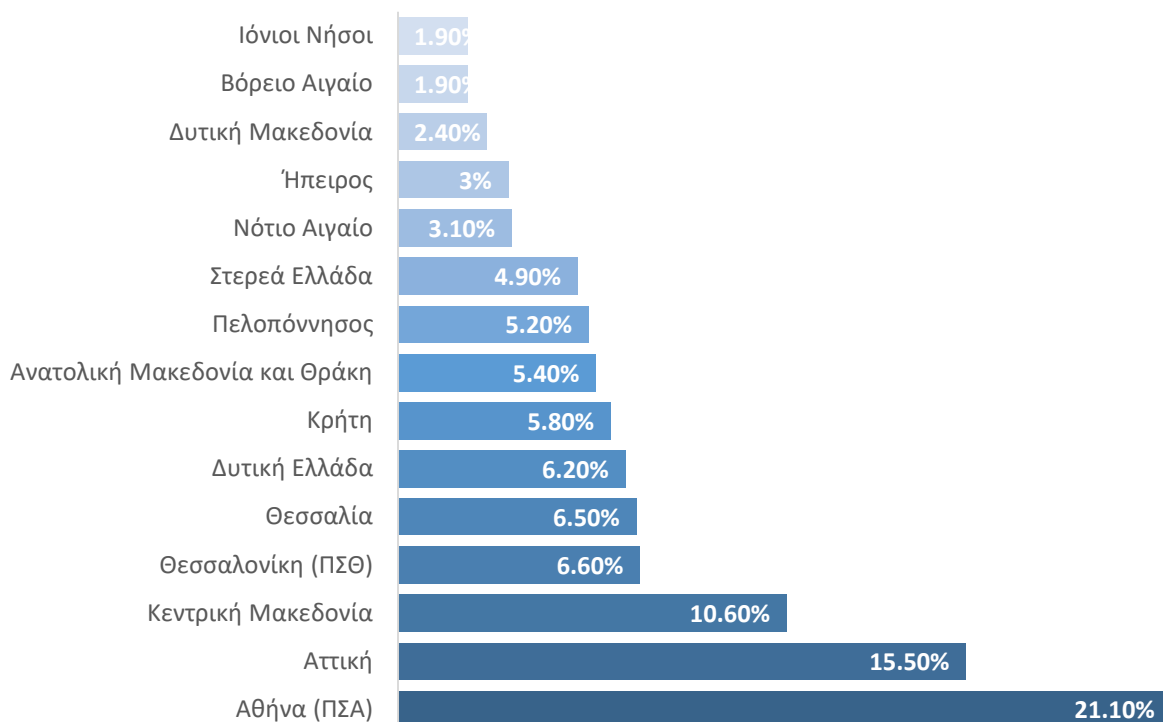
Γράφημα 1: Φύλο

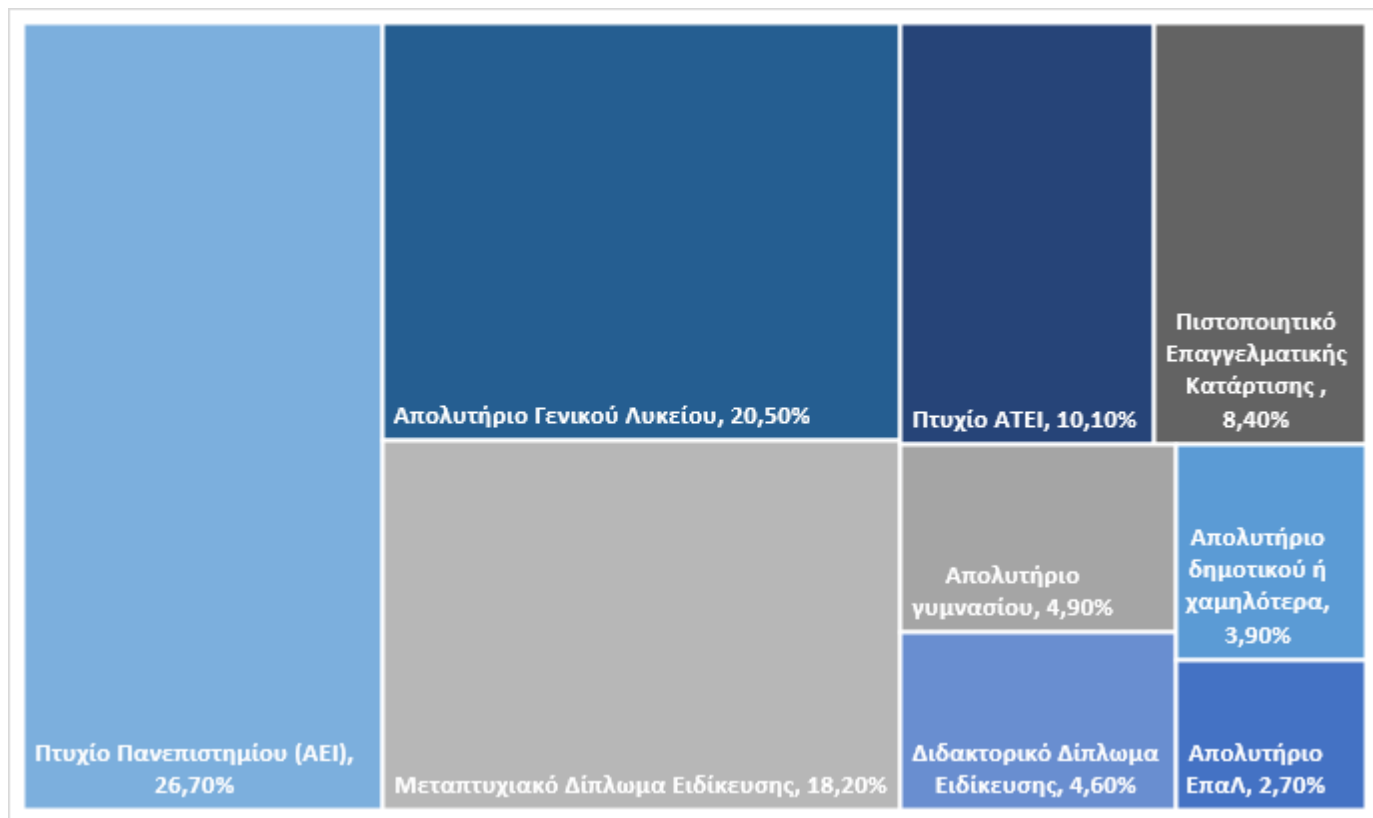
Γράφημα 2: Ηλικιακές ομάδες

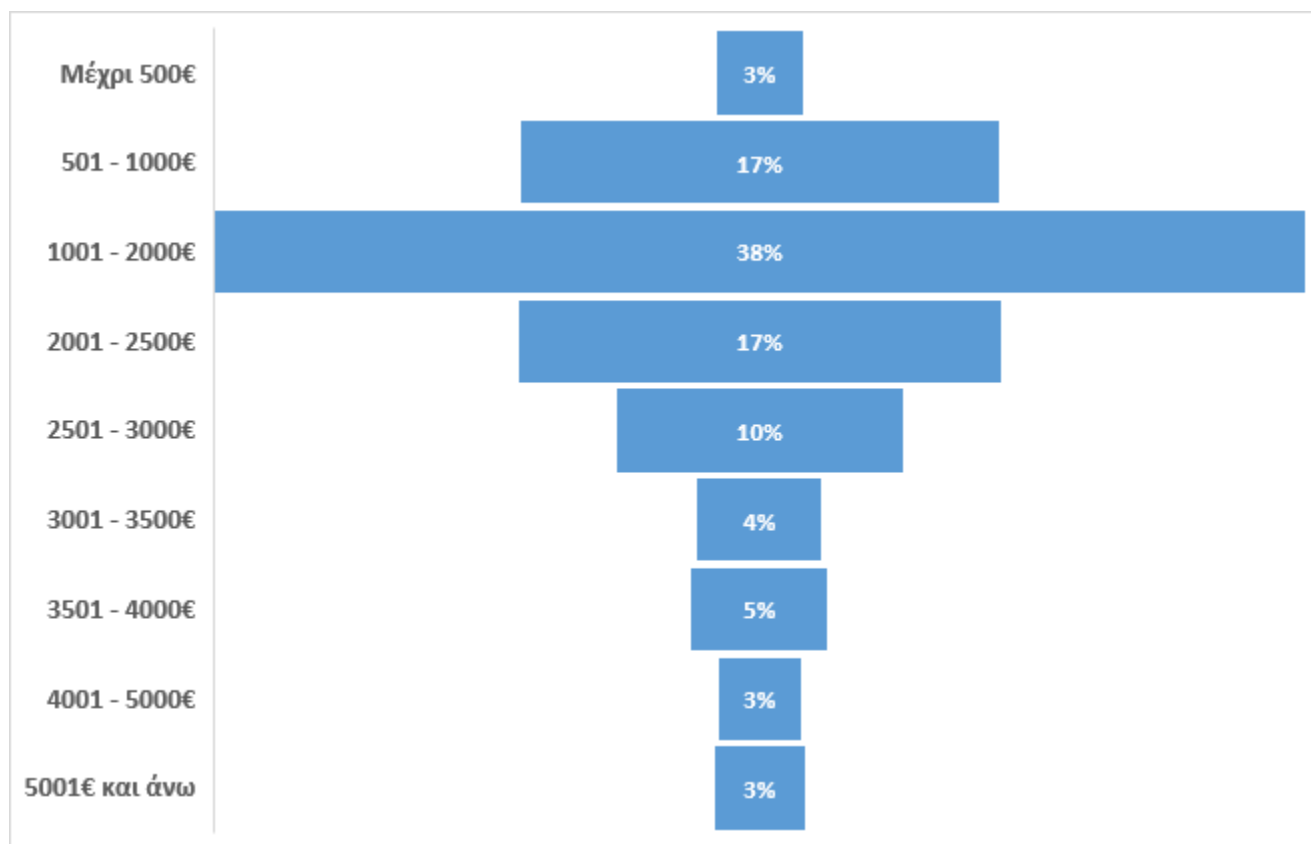
Γράφημα 3: Περιοχή Διαμονής

Γράφημα 4: Μορφωτικό επίπεδο

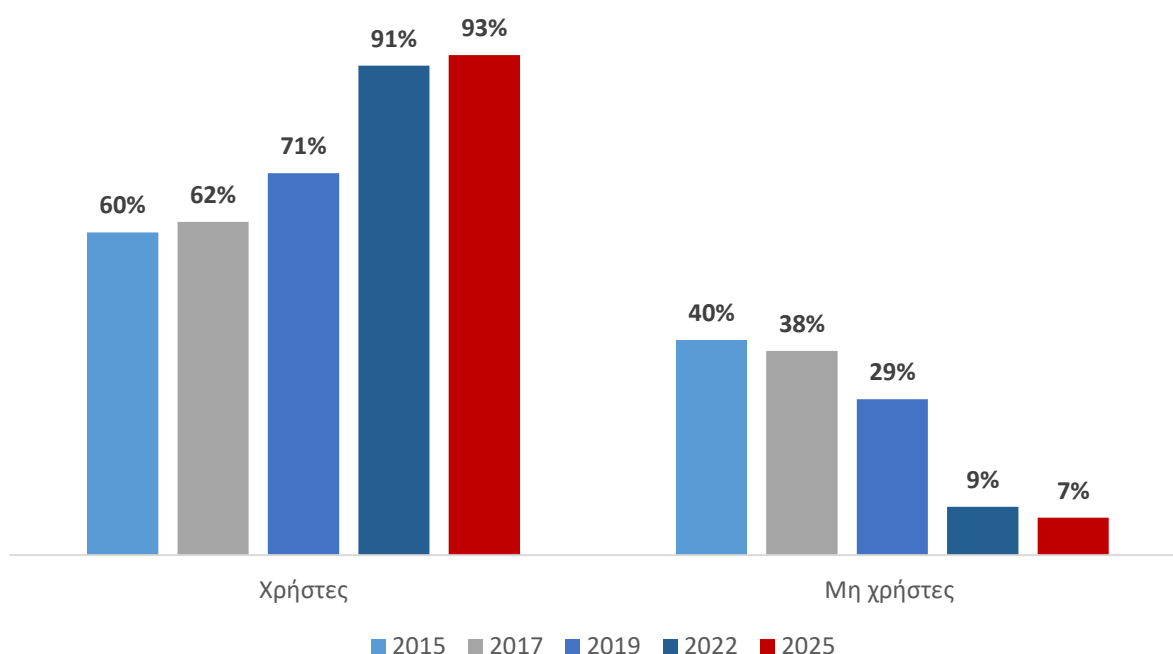
Γράφημα 5: Κατανομή εισοδήματος

4. Χρήση διαδικτύου

Η χρήση του διαδικτύου στην Ελλάδα, όπως καταγράφεται στα πέντε κύματα του World Internet Project Greece, παρουσιάζει σταθερή ανοδική πορεία. Ιδιαίτερα την τριετία 2019-2022 σημειώθηκε εντυπωσιακή αύξηση, με τη χρήση να εκτινάσσεται από 71% σε 92%, καταγράφοντας άλμα σχεδόν 20 ποσοστιαίων μονάδων. Την άνοξη του 2025, η εικόνα επιβεβαιώνει αυτή την τάση: το 93% των συμμετεχόντων δηλώνει ότι χρησιμοποιεί το διαδίκτυο, ενώ μόλις 7% απαντούν αρνητικά, γεγονός που υπογραμμίζει τη διαρκή ενίσχυση και τη σχεδόν καθολική διείσδυση του διαδικτύου στον ελληνικό πληθυσμό.

Γράφημα 6: Γενική χρήση διαδικτύου 2015-2025

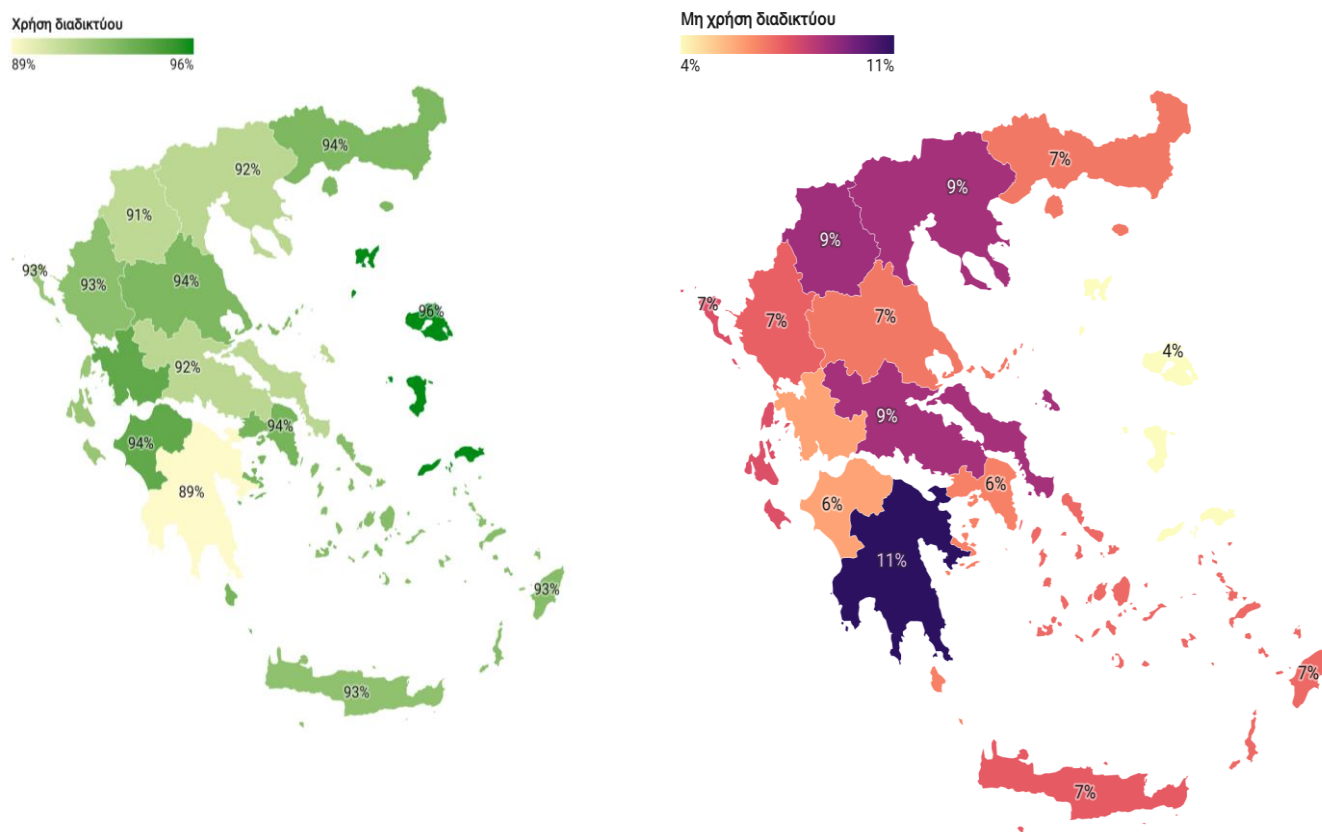

Όλες οι περιφέρειες της χώρας σημειώνουν εξαιρετικά υψηλή διείσδυση, με το συνολικό ποσοστό χρήσης του διαδικτύου να ανέρχεται στο **93%**. Η μεγαλύτερη χρήση παρατηρείται στο **Βόρειο Αιγαίο (96,3%)**, ενώ ακολουθεί η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (94,4%) και η Αττική (93,7%). Αντίθετα, το χαμηλότερο ποσοστό χρήσης εμφανίζεται στην **Πελοπόννησο (89,3%)**, όπου και το ποσοστό μη χρήσης είναι το υψηλότερο (10,7%). Συνολικά, οι διαφορές ανάμεσα στις περιφέρειες είναι περιορισμένες, επιβεβαιώνοντας ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί σχεδόν καθολικό φαινόμενο στη χώρα.

Πίνακας 1: Χρήση διαδικτύου ανά περιφέρεια (2015-2025)

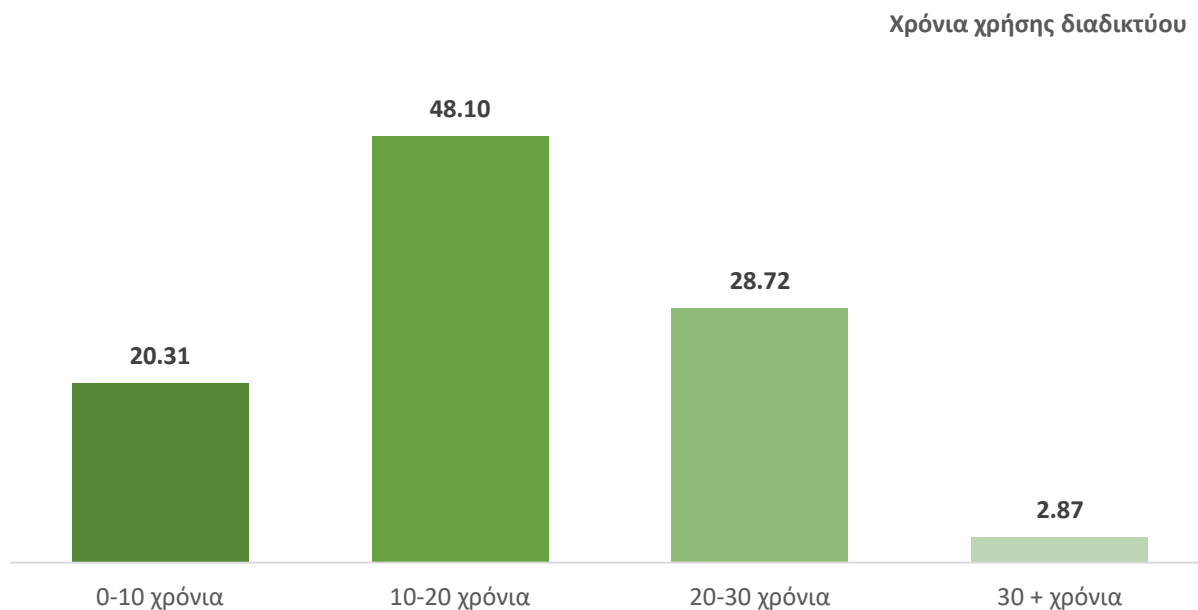
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Τον καιρό αυτό χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο; (Ναι)			
	2015	2019	2022	2025
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	45,3%	62,20%	79,40%	93,50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	64,00%	70,80%	90,40%	91,50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	66,70%	61,30%	90,30%	91,40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	43,60%	63,20%	78,90%	93,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	46,90%	66,70%	80,20%	93,50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	63,50%	67,20%	82,00%	91,50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	53,80%	63,20%	76,20%	92,60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	47,10%	70,10%	88,00%	94,40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	55,70%	72,30%	82,80%	89,30%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	64,90%	77,00%	99,80%	93,70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	58,60%	80,00%	94,70%	96,30%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	68,80%	67,70%	100%	93,20%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	63,30%	61,80%	89,70%	92,90%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	60%	71%	91,10%	92,80%

Εικόνα 2: Συγκριτικοί χάρτες χρήσης και Μη χρήσης του διαδικτύου ανά περιφέρεια

Η εμπειρία χρήσης του διαδικτύου είναι εκτεταμένη για τη μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων, γεγονός που υποδηλώνει υψηλή εξοικείωση με τις ψηφιακές τεχνολογίες. Σχεδόν οι μισοί (48,1%) χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για διάστημα 10 έως 20 ετών, ενώ περισσότερο από το ένα τέταρτο (28,7%) έχει εμπειρία 20 έως 30 ετών. Οι σχετικά «νέοι» χρήστες, με λιγότερα από 10 χρόνια εμπειρίας, αποτελούν το 20,3%, ενώ η χρήση για πάνω από 30 χρόνια παραμένει σπάνια, καταγράφοντας μόλις 2,9%.

Γράφημα 7: Χρόνια χρήσης διαδικτύου
(μεταξύ όσων δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο- 93%)

5. Παραπληροφόρηση και ειδήσεις

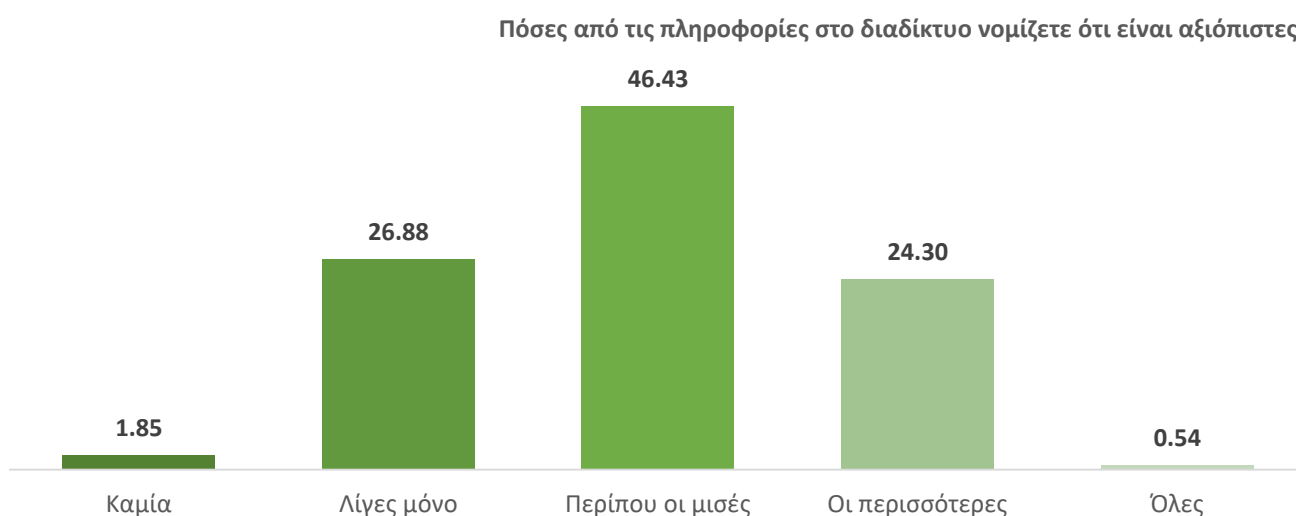
Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (**81,3%**) αντιλαμβάνεται την παραπληροφόρηση ως πολύ ή εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα, γεγονός που αποτυπώνει έντονη ευαισθητοποίηση και ανησυχία του κοινού απέναντι στο φαινόμενο αυτό στο διαδίκτυο.

Γράφημα 8: Στάσεις για την παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο

Η εμπιστοσύνη στις ειδήσεις του διαδικτύου παραμένει χαμηλή: μόλις το **24,3%** θεωρεί ότι η πλειονότητα των πληροφοριών είναι αξιόπιστη, ενώ το **73,3%** εκφράζει επιφυλάξεις, πιστεύοντας ότι αξιόπιστο είναι το μισό ή και μικρότερο μέρος τους.

Γράφημα 9: Αντιλήψεις για την αξιοπιστία των ειδήσεων στο διαδίκτυο

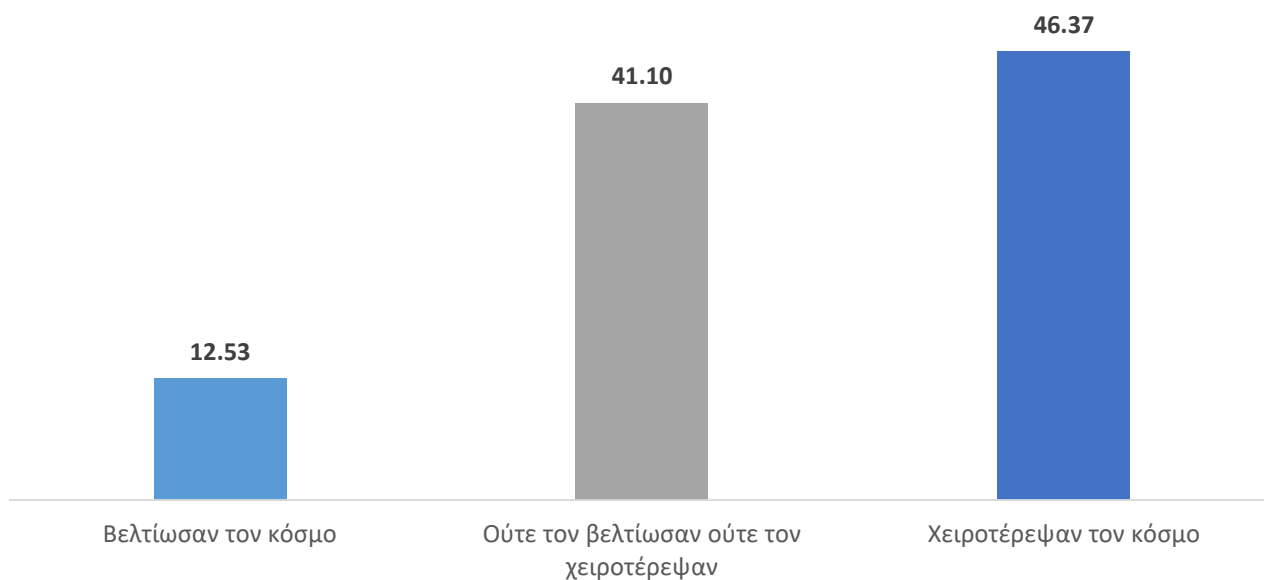

6. Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Οι απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την επίδραση των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης (social media) στον κόσμο είναι αρκετά διαφοροποιημένες: **12,5%** πιστεύουν ότι οι πλατφόρμες αυτές βελτίωσαν τον κόσμο, **41,1%** θεωρούν ότι δεν είχαν ουσιαστική επίδραση, ενώ η πλειοψηφία (**46,4%**) πιστεύει ότι τα «κοινωνικά δίκτυα» χειροτέρεψαν τον κόσμο. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι, παρόλο που οι περισσότεροι χρήστες παραμένουν ενεργοί στο διαδίκτυο, επικρατεί σκεπτικισμός και αρνητική αξιολόγηση ως προς τον κοινωνικό αντίκτυπο των εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης.

Γράφημα 10: Στάσεις για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Πιστεύετε ότι οι εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook και το TikTok...

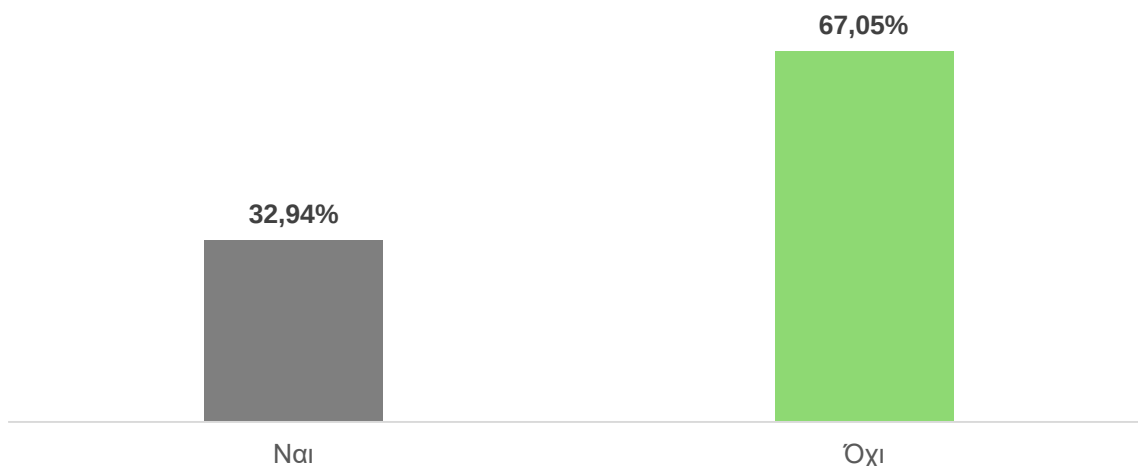

7. Ανεργία

Περίπου 1 στους 3 συμμετέχοντες **(32,9%)** ανησυχεί για την απώλεια της εργασίας του λόγω της αυτοματοποίησης, της τεχνητής νοημοσύνης, ή άλλων τεχνολογικών εξελίξεων, υποδηλώνοντας την ύπαρξη έντονου άγχους για τον αντίκτυπο των έξυπνων μηχανών και αλγορίθμων. Αν και η πλειονότητα εμφανίζεται καθησυχασμένη, με το 67% να δηλώνει ότι δεν θεωρεί πιθανό ένα τέτοιο σενάριο, το ποσοστό ανησυχίας δεν είναι αμελητέο, γεγονός που αντανακλά τις ευρύτερες συζητήσεις για την «τεχνολογική ανεργία».

Γράφημα 11: Απώλεια εργασίας λόγω αυτοματισμού ή τεχνητής νοημοσύνης

Αισθάνεστε ότι η δουλειά σας μπορεί να χαθεί λόγω της αυτοματοποίησης, της ΠΤΝ ή άλλων τεχνολογικών εξελίξεων;

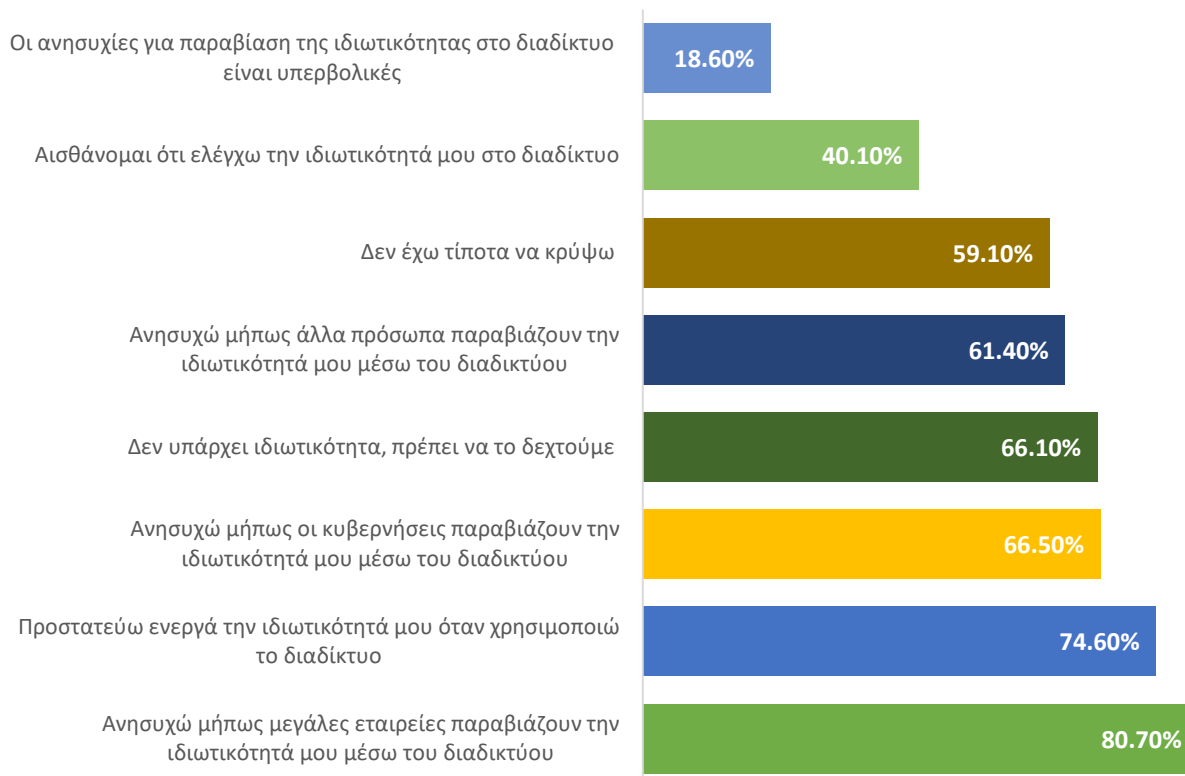

8. Διαδίκτυο και ιδιωτικότητα

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες εκφράζουν έντονη ανησυχία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στο διαδίκτυο. Πάνω από το 40% συμφωνεί ότι «δεν υπάρχει πλέον ιδιωτική ζωή», ενώ το 66,5% ανησυχεί για την παρακολούθηση/επιτήρηση από κυβερνήσεις και το 80,7% για τις παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής από τις εταιρείες. Αξιοσημείωτες είναι και οι ανησυχίες που σχετίζονται με τους συνομηλικούς (61,4% συμφωνούν).

Γράφημα 12: Ανησυχίες για την ιδιωτικότητα στο διαδίκτυο

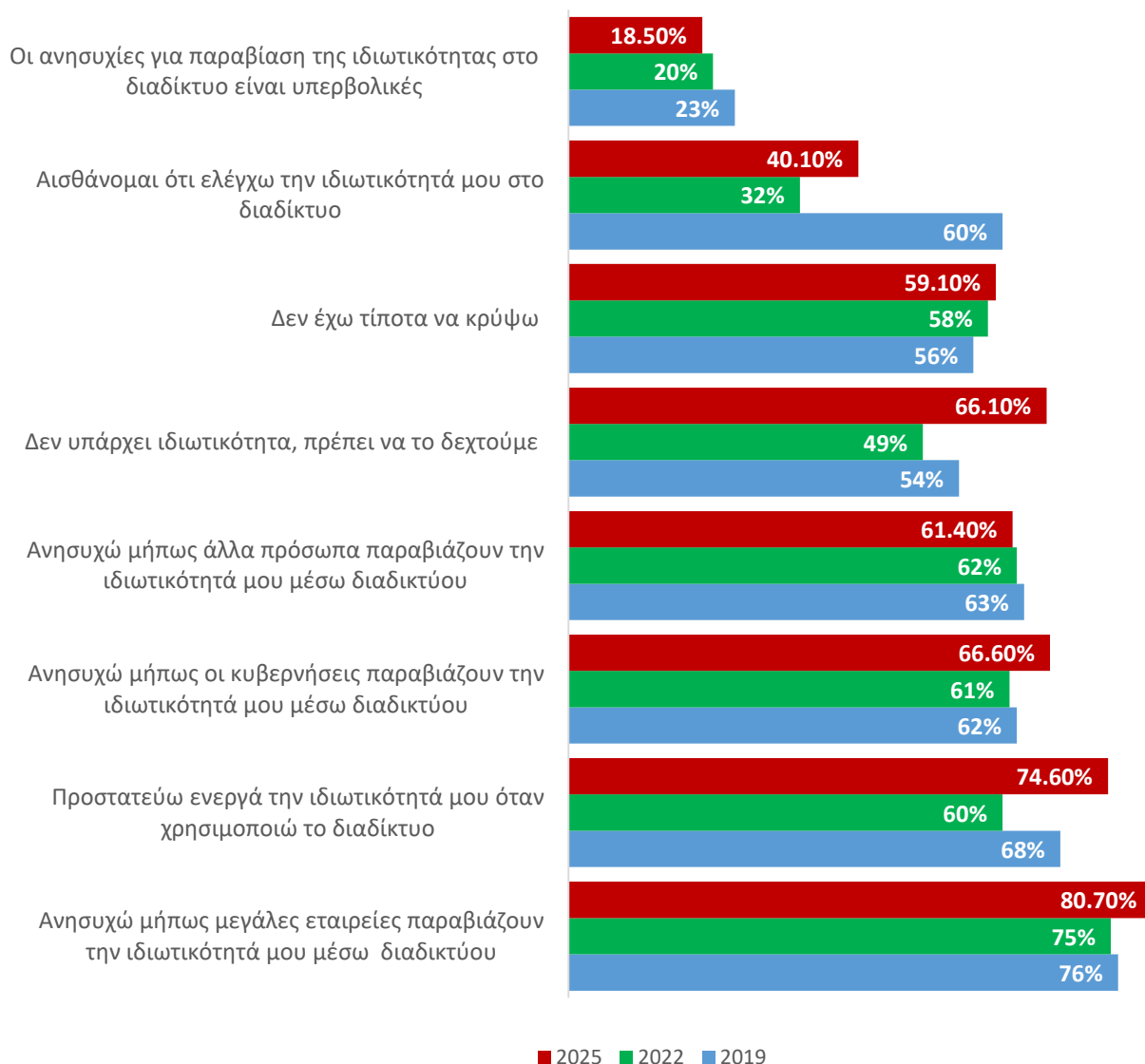
(συνολικά ποσοστά των κατηγοριών 'Συμφωνώ' και 'Συμφωνώ απόλυτα' - στο 92,8% του πληθυσμού που είναι χρήστες διαδικτύου)

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα του φετινού κύκλου του WIP-GR (2025) με τους δύο προηγούμενους (2019, 2022), διαπιστώνουμε ότι οι ανησυχίες σχετικά με τις παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής από τις εταιρείες αυξήθηκαν στο **80,7% (από 76% το 2019 και 75% το 2022)**, υποδηλώνοντας μια αυξανόμενη δυσπιστία όσον αφορά στον χειρισμό των δεδομένων από τις μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες. Η ενεργή προστασία της ιδιωτικής ζωής αυξήθηκε στο **74,6%**, ανακάμπτοντας από το **60%** το 2023 και ξεπερνώντας τα επίπεδα του 2020 (**68%**) -μια ισχυρή ανοδική τάση. Οι ανησυχίες για την ιδιωτική ζωή από την πλευρά των κυβερνήσεων αυξήθηκαν στο **66,6%** (σε σύγκριση με το **62% το 2020 και το 61% το 2022**), υποδηλώνοντας ελαφρώς αυξημένη πολιτική δυσπιστία. Η ανησυχία για παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής από άλλους ανθρώπους μειώθηκε στο **61,4%**, από **63%** το 2020. Η συμφωνία με τη δήλωση «Δεν υπάρχει ιδιωτική ζωή, πρέπει να το δεχτούμε» σημειώνει σημαντική αύξηση στο **66,1%** (από **54% το 2020**), δείχνοντας μια αυξανόμενη τάση παραίτησης. Η συμφωνία με τη δήλωση «Δεν έχω τίποτα να κρύψω» παρέμεινε σταθερή γύρω στο **59,1%**, με ελαφριά ανοδική τάση. Η αίσθηση προσωπικού ελέγχου της ιδιωτικής ζωής αυξήθηκε στο **40,1%**, από **32%** το 2022 (όμως έχει σημειώσει σημαντική πτώση από το **60% του 2019**). Τέλος,

η συμφωνία με την πρόταση ότι οι ανησυχίες για την ιδιωτική ζωή είναι υπερβολικές μειώθηκε στο **18,5%**, συνεχίζοντας την πτωτική τάση, υποδηλώνοντας μια μεγαλύτερη αντιλαμβανόμενη ανησυχία για την ιδιωτική ζωή.

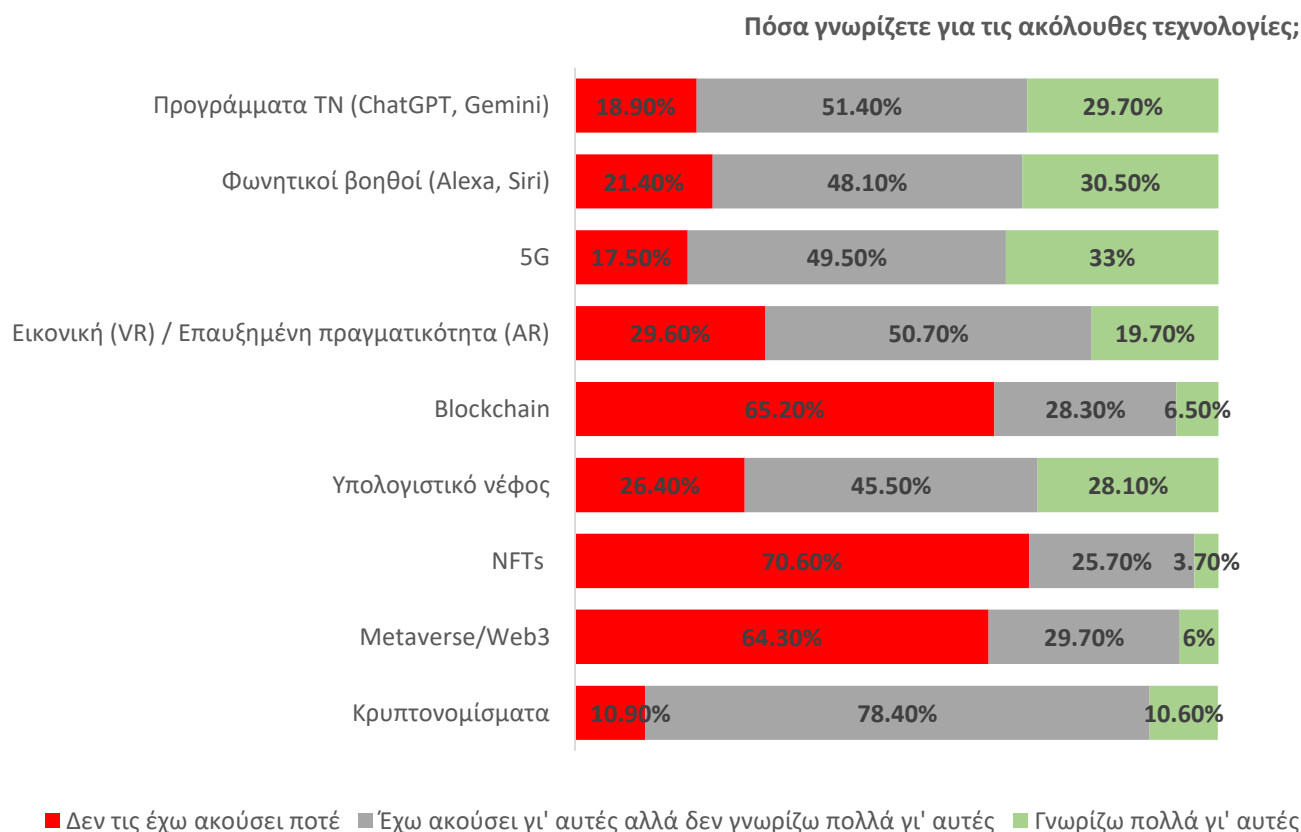
Γράφημα 13: Στάσεις για την διαδικτυακή ιδιωτικότητα 2019, 2022 & 2025

9. Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη (ΠΤΝ) και αναδυόμενες τεχνολογίες: Επίγνωση, Χρήση και Άνεση

Η έρευνα αναδεικνύει ένα έντονο χάσμα μεταξύ παραδοσιακά υιοθετημένων τεχνολογιών και των πιο πειραματικών ή αποκεντρωμένων λύσεων. Η συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων (**πάνω από 90%**) δηλώνει ότι δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ Metaverse/Web3, NFTs (Non-Fungible Tokens), ή blockchain, ενώ αντίστοιχα χαμηλά ποσοστά καταγράφονται και στην εξοικείωση: σχεδόν τα δύο τρίτα δεν γνωρίζουν επαρκώς αυτές τις έννοιες. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει είτε περιορισμένη πρόσβαση, είτε χαμηλή αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα αυτών των τεχνολογιών.

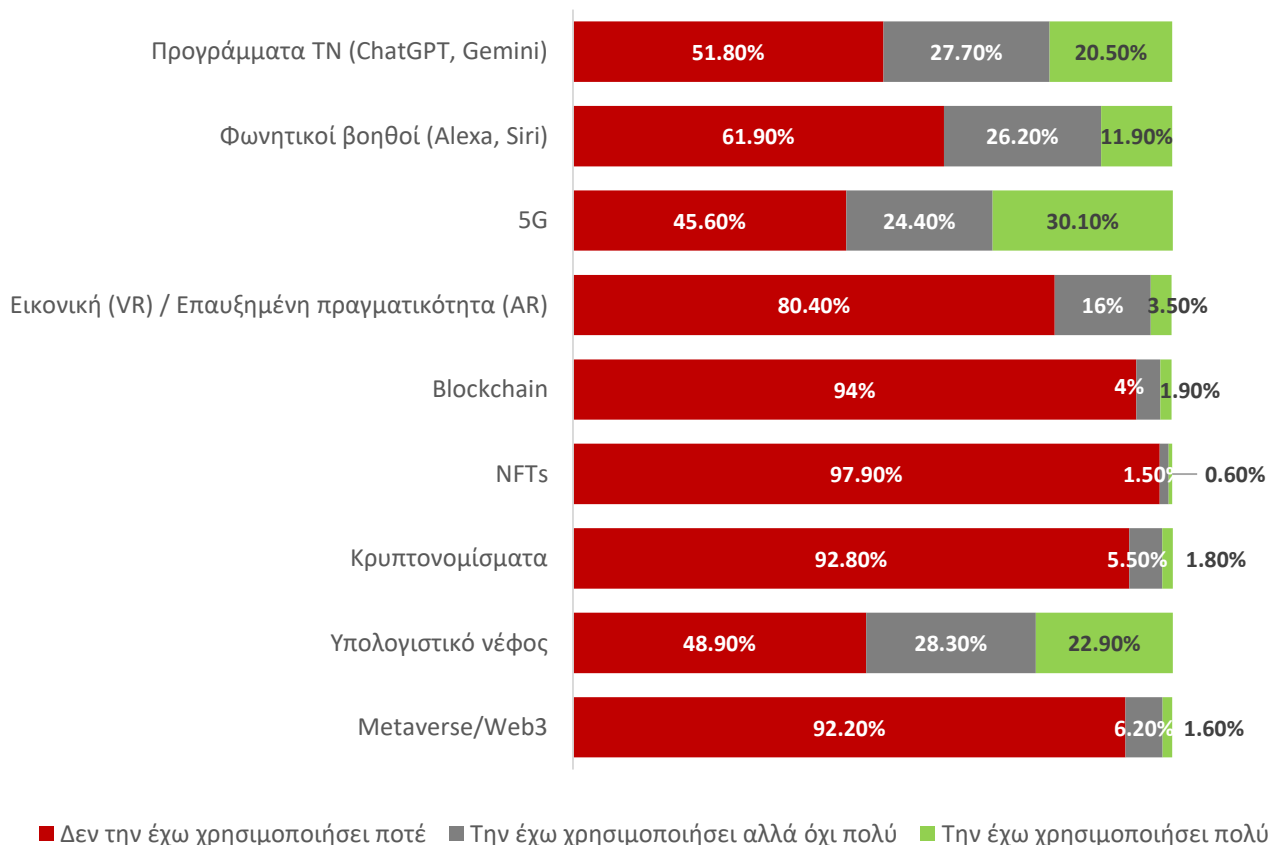
Γράφημα 14: Επίγνωση τεχνολογιών

Αντίθετα, mainstream τεχνολογίες όπως το 5G, τα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης και οι υπηρεσίες cloud καταγράφουν υψηλότερη αναγνωρισιμότητα και χρήση, με περίπου το **50%** των συμμετεχόντων να δηλώνει ότι τις έχει αξιοποιήσει. Ενδεικτικά, το **41,5%** αισθάνεται πολύ άνετα με την αποθήκευση δεδομένων στο cloud, ενώ το **40,7%** εκφράζει παρόμοιο βαθμό άνεσης με εφαρμογές AI.

Γράφημα 15: Χρήση τεχνολογιών

Ποιες από τις ακόλουθες τεχνολογίες έχετε χρησιμοποιήσει;

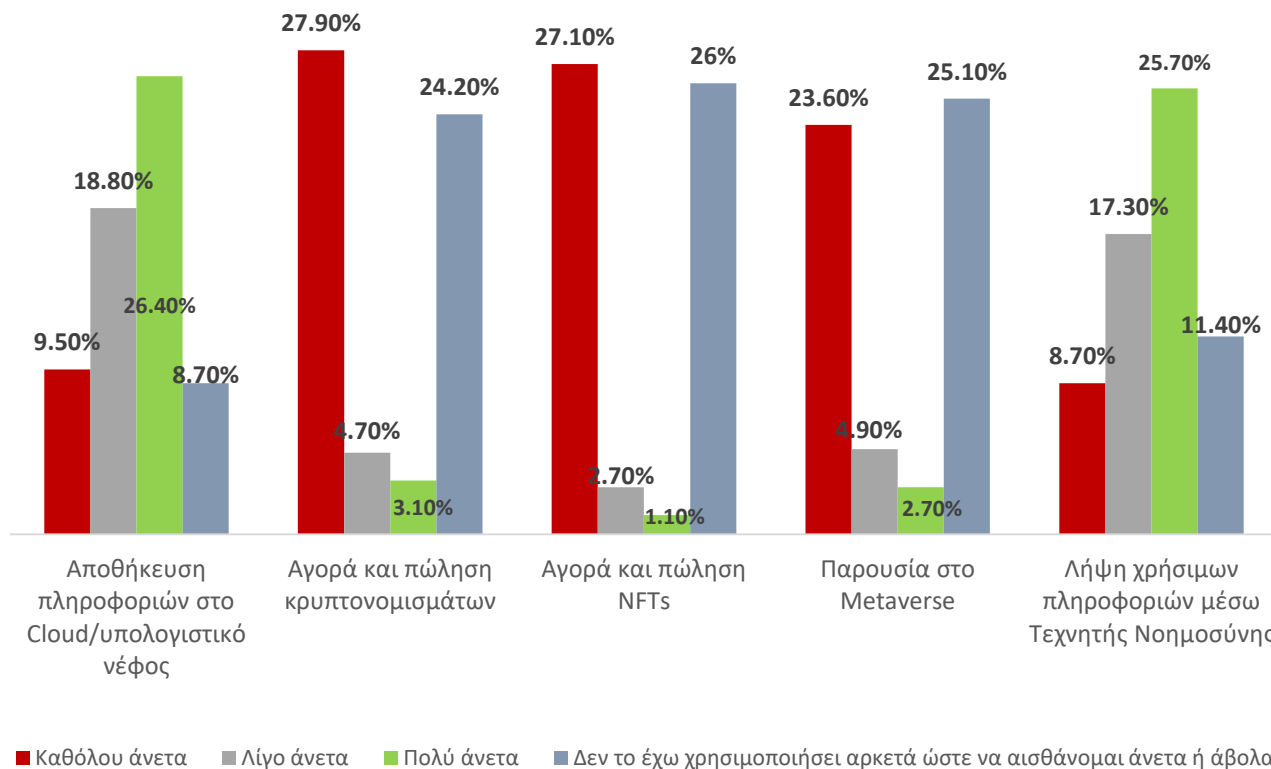

Ωστόσο, η άνεση περιορίζεται σημαντικά όταν πρόκειται για καινοτομίες όπως τα κρυπτονομίσματα, τα NFTs και το Metaverse: πάνω από το **40%** δηλώνει δυσφορία στη χρήση τους. Αυτή η απόκλιση δείχνει ότι, παρότι η τεχνητή νοημοσύνη και το cloud θεωρούνται ήδη εργαλεία πρακτικής αξίας, οι πιο «μελλοντικές» τεχνολογίες παραμένουν στο περιθώριο, συχνά συνδεδεμένες με αβεβαιότητα ή σκεπτικισμό.

Γράφημα 16: Άνεση στη χρήση τεχνολογιών (μεταξύ όσων χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες «όχι πολύ» και

«πολύ»)

Πόσο άνετα αισθάνεστε με ...

Το γεγονός ότι πάνω από το **90%** δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ το Web3 ή τα NFTs και ότι παρόμοιο ποσοστό δηλώνει χαμηλή εξοικείωση, υποδηλώνει είτε έλλειψη πρόσβασης και ενδιαφέροντος, είτε πολύ χαμηλή αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα. Τα υψηλά επίπεδα δυσφορίας ενισχύουν τον σκεπτικισμό και την αβεβαιότητα γύρω από αυτές τις τεχνολογίες, αναδεικνύοντας την ανάγκη για σαφέστερη ενημέρωση, στοχευμένη εκπαίδευση και πιο περιεκτικές στρατηγικές ψηφιακού μετασχηματισμού.

10. Κατανομή Χρήσης ΠΤΝ

Παρά τη ραγδαία ανάπτυξη των εφαρμογών ΠΤΝ, η εξοικείωση και η χρήση παραμένουν περιορισμένες. Πάνω από τους μισούς συμμετέχοντες (**51,8%**) δηλώνουν ότι δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ εργαλεία όπως ChatGPT, Claude ή Copilot. Το **27,7%** έχει κάνει περιορισμένη χρήση, ενώ μόλις το **20,5%** δηλώνει συστηματική ή εκτεταμένη χρήση.

Γράφημα 17: Συχνότητα χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ (ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek)

10.1. Χρήση ΠΤΝ ανά περιφέρεια

Η έρευνα φανερώνει περιφερειακές ανισότητες στη χώρα αναφορικά με τη χρήση προγραμμάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (Πίνακας 2). Η **Αττική** καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό εντατικής χρήσης (**25,7%**), πιθανότατα λόγω αυξημένου ψηφιακού εγγραμματισμού και καλύτερης πρόσβασης σε τεχνολογικές υποδομές. Σχετικά υψηλή διείσδυση παρατηρείται και στις νησιωτικές περιφέρειες, πιθανώς λόγω ενασχόλησης με τον τουρισμό: το **Νότιο και Βόρειο Αιγαίο** εμφανίζουν ποσοστά συχνής χρήσης **25% και 25,9%** αντίστοιχα, παρά τη σημαντική μη χρήση (65% και 55,6%) ενώ στα **Ιόνια Νησιά** η εντατική χρήση φτάνει το **24%**, με τα ποσοστά μη χρήσης στο **40%**. Αντίθετα, η **Δυτική Μακεδονία** και η **Ήπειρος** καταγράφουν τα χαμηλότερα ποσοστά (**10%-15%**), ενώ οι περισσότεροι δηλώνουν πλήρη αποχή (**>65%**). Η **Θεσσαλία** ξεχωρίζει για τα υψηλά ποσοστά περιστασιακής χρήσης (**36%**), δείχνοντας τάση εξοικείωσης. Συνολικά, η χρήση ΤΝ παραμένει συγκεντρωμένη σε αστικά κέντρα και τουριστικές περιοχές, με τις αγροτικές και ορεινές περιφέρειες να υστερούν, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για στοχευμένες ψηφιακές πολιτικές.

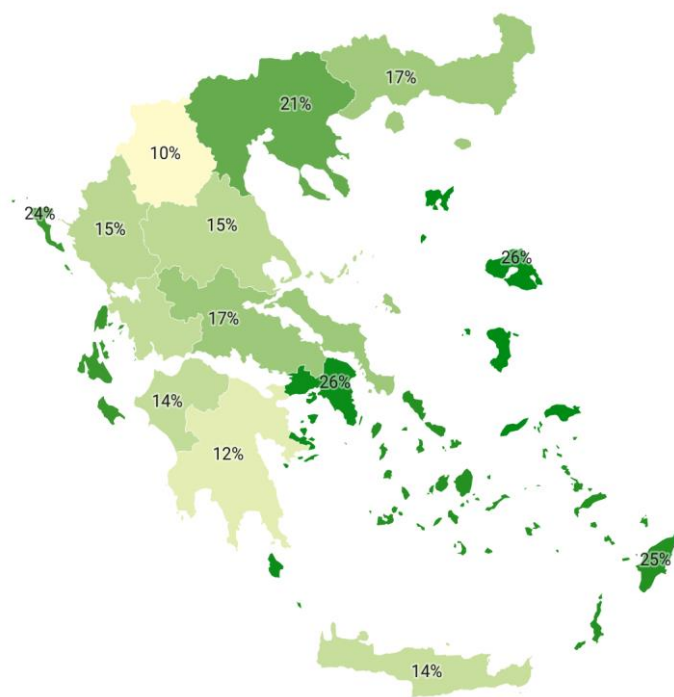
Πίνακας 3: Κατανομή χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ ανά περιφέρεια

	Δεν την έχω χρησιμοποιήσει ποτέ	Την έχω χρησιμοποιήσει αλλά όχι πολύ	Την έχω χρησιμοποιήσει πολύ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	63,40%	19,70%	16,90%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	51,80%	27,00%	21,20%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	66,70%	23,30%	10,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	67,50%	17,50%	15,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	46,60%	38,60%	14,80%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	51,60%	31,30%	17,20%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	40,00%	36,00%	24,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	58,30%	27,40%	14,30%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	59,70%	28,40%	11,90%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	44,90%	29,40%	25,70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	55,60%	18,50%	25,90%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	65,00%	10,00%	25,00%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	59,00%	26,90%	14,10%

Εικόνα 4: Συγκριτικός χάρτης υψηλής χρήσης και Μη χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ
(μεταξύ αυτών που δηλώνουν ότι «τα έχουν χρησιμοποιήσει πολύ» (20,49%) και «δεν τα έχουν χρησιμοποιήσει καθόλου» (51,82%))

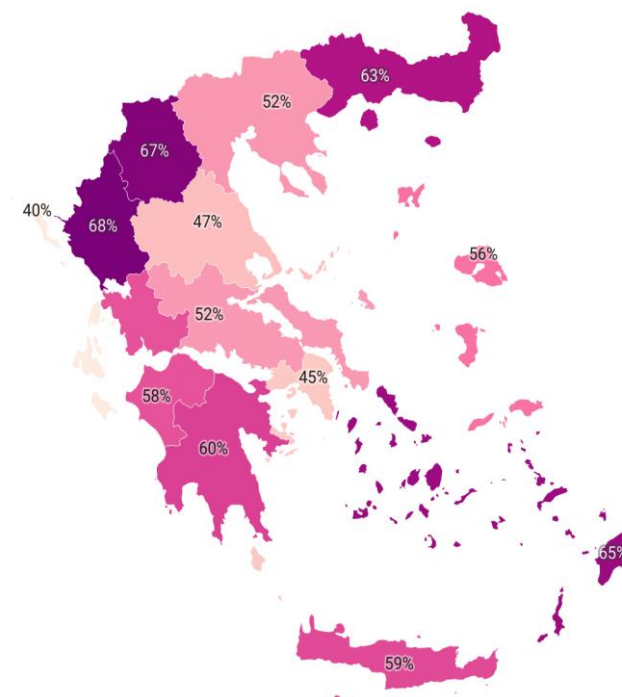
Υψηλή χρήση ΠΤΝ

10 25,9

Μη χρήση ΠΤΝ

40% 68%

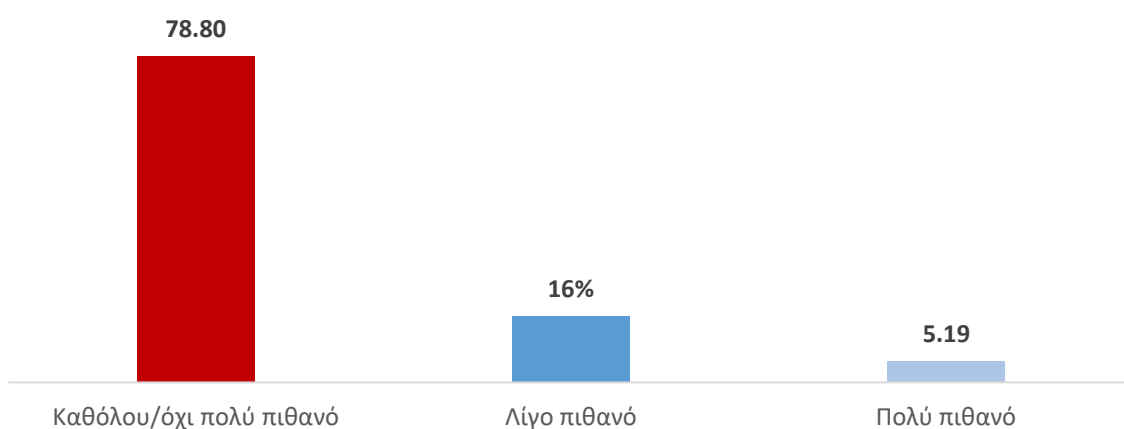
10.2. Πρόσθεση μελλοντικής χρήσης ΠΤΝ και αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα

Η πρόθεση μελλοντικής χρήσης εμφανίζεται πολύ συγκρατημένη ανάμεσα στους ερωτηθέντες που δηλώνουν ότι δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ προγράμματα ΠΤΝ (**52%**): σχεδόν οκτώ στους 10 (**78,8%**) θεωρούν “καθόλου” ή “όχι πολύ” πιθανό να χρησιμοποιήσουν τέτοια εργαλεία τους επόμενους έξι μήνες. Μόνο το **16%** εκτιμά ότι είναι «λίγο πιθανό», ενώ μόλις το **5,2%** δηλώνει ότι η χρήση είναι «πολύ πιθανή».

Γράφημα 18: Πιθανότητα χρήσης ΠΤΝ

(μεταξύ όσων δηλώνουν ότι Δεν έχουν χρησιμοποιήσει προγράμματα ΠΤΝ – 51,82%)

Πόσο πιθανό είναι να χρησιμοποιήσετε προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης τους επόμενους έξι μήνες;

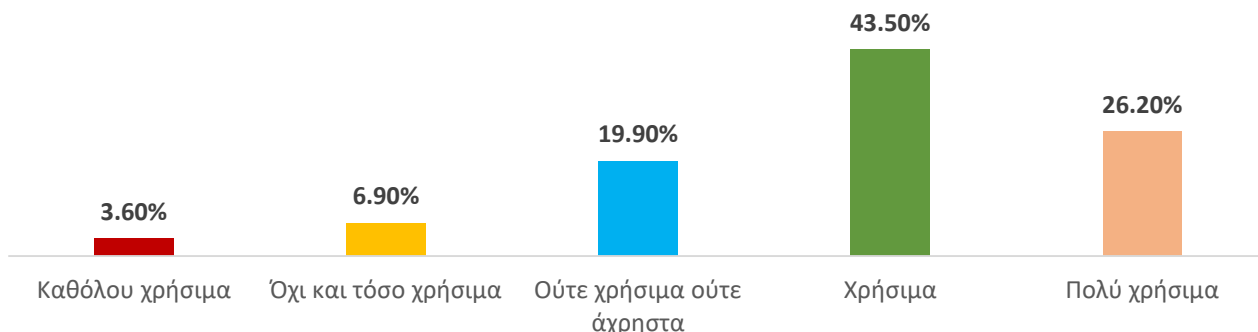

Παρά την αυξημένη προβολή και συζήτηση για την ΤΝ, η πραγματική υιοθέτηση φαίνεται χαμηλή, υποδηλώνοντας είτε έλλειψη ενδιαφέροντος είτε αβεβαιότητα για τα οφέλη και τις εφαρμογές της. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για ενημέρωση, εκπαίδευση και στρατηγικές που θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη και τη χρηστικότητα των εργαλείων ΤΝ. Ωστόσο, για όσους λίγους (20,4%) από τους ερωτηθέντες που απάντησαν χρησιμοποιούν προγράμματα ΠΤΝ, τα αποτελέσματα της έρευνας αποκαλύπτουν ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων αξιολογεί τα προγράμματα αυτά ως ιδιαίτερα χρήσιμα. Συγκεκριμένα, το **43,5%** τα θεωρεί “χρήσιμα” και το **26,2%** “πολύ χρήσιμα”, με αποτέλεσμα περίπου 7 στους 10 να έχουν θετική στάση. Αντίθετα, μόνο ένα μικρό ποσοστό τα χαρακτηρίζει “καθόλου χρήσιμα” (**3,6%**) ή “όχι και τόσο χρήσιμα” (**6,9%**), ενώ το **19,9%** παραμένει ουδέτερο.

Γράφημα 19: Χρησιμότητα προγραμμάτων ΠΤΝ

(μεταξύ όσων δηλώνουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει προγράμματα ΠΤΝ «όχι πολύ» ή «πολύ» 48,18%)

Πόσο χρήσιμα είναι για εσάς τα προγράμματα Τεχνητής Νοημοσύνης;

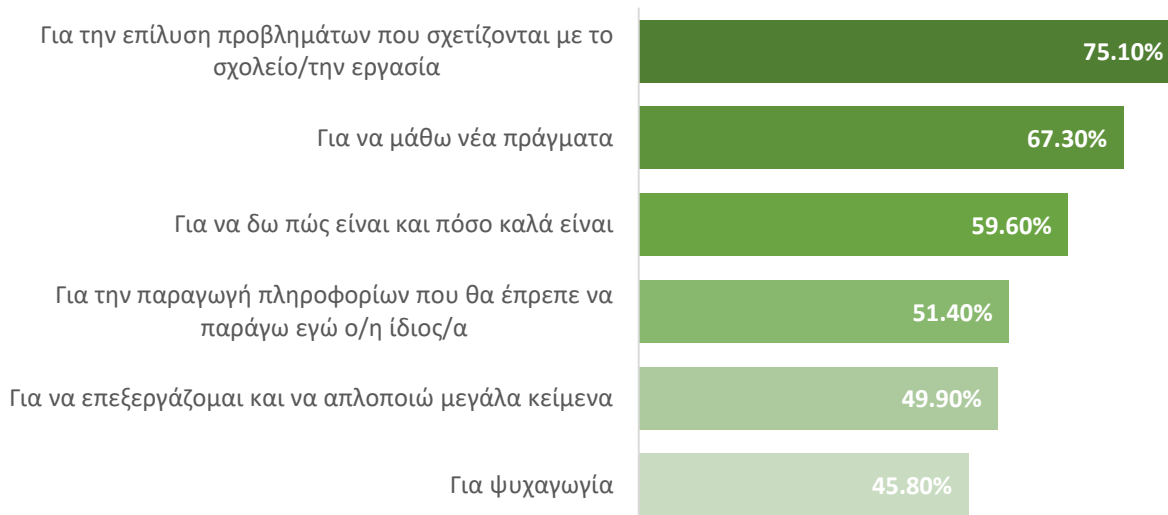
10.3. Λόγοι χρήσης και αποφυγής

Αναφορικά με τους λόγους χρήσης της, η ΠΤΝ εμφανίζεται ως πολυδιάστατο εργαλείο, με κυρίαρχες εφαρμογές στην εκπαίδευση και εργασία, καθώς το **75,1%** τη χρησιμοποιούν για επίλυση προβλημάτων σχετικών με το σχολείο ή την εργασία, και το **67,3%** για να μάθουν νέα πράγματα, γεγονός που δείχνει τον ρόλο της ως γνωστικό εργαλείο. Σημαντικό ποσοστό (**59,6%**) δηλώνει ότι τη χρησιμοποιεί από περιέργεια, για να δει «πώς είναι και πόσο καλά λειτουργεί». Επιπλέον, το **51,4%** την αξιοποιεί για παραγωγή πληροφοριών που διαφορετικά θα έπρεπε να παράγουν οι ίδιοι, ενώ το **49,9%** για επεξεργασία και απλοποίηση μεγάλων κειμένων. Τέλος, η ψυχαγωγία αναδεικνύεται ως λόγος χρήσης για το **45,8%** των συμμετεχόντων.

Γράφημα 20: Λόγοι χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ

(μεταξύ όσων δηλώνουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει προγράμματα ΠΤΝ «όχι πολύ» και «πολύ» - 48,18%)

Για ποιον λόγο χρησιμοποιείτε τα προγράμματα ΠΤΝ;

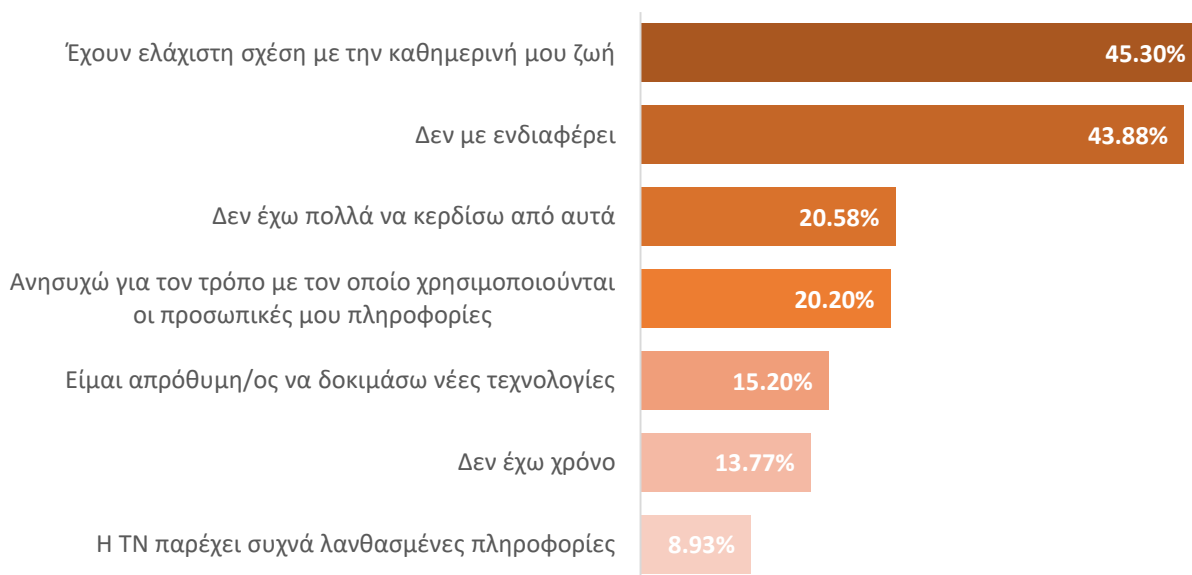

Από την άλλη μεριά, σκεπτικισμός και αδιαφορία κυριαρχούν στους ερωτηθέντες που δήλωσαν ότι **δεν χρησιμοποιούν** ΠΤΝ: το **45,3%** δηλώνει ότι δεν ταιριάζει στην καθημερινή τους ζωή και το **43,9%** δεν

ενδιαφέρεται. Σημαντικό ρόλο παίζουν επίσης οι ανησυχίες σχετικά με την προστασία των δεδομένων **(20,2%)** και την πληροφοριακή ποιότητα και ακρίβεια **(8,9%)**, όσο και η απροθυμία να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες **(15,2%)**.

Γράφημα 21: Λόγοι μη χρήσης προγραμμάτων ΠΤΝ

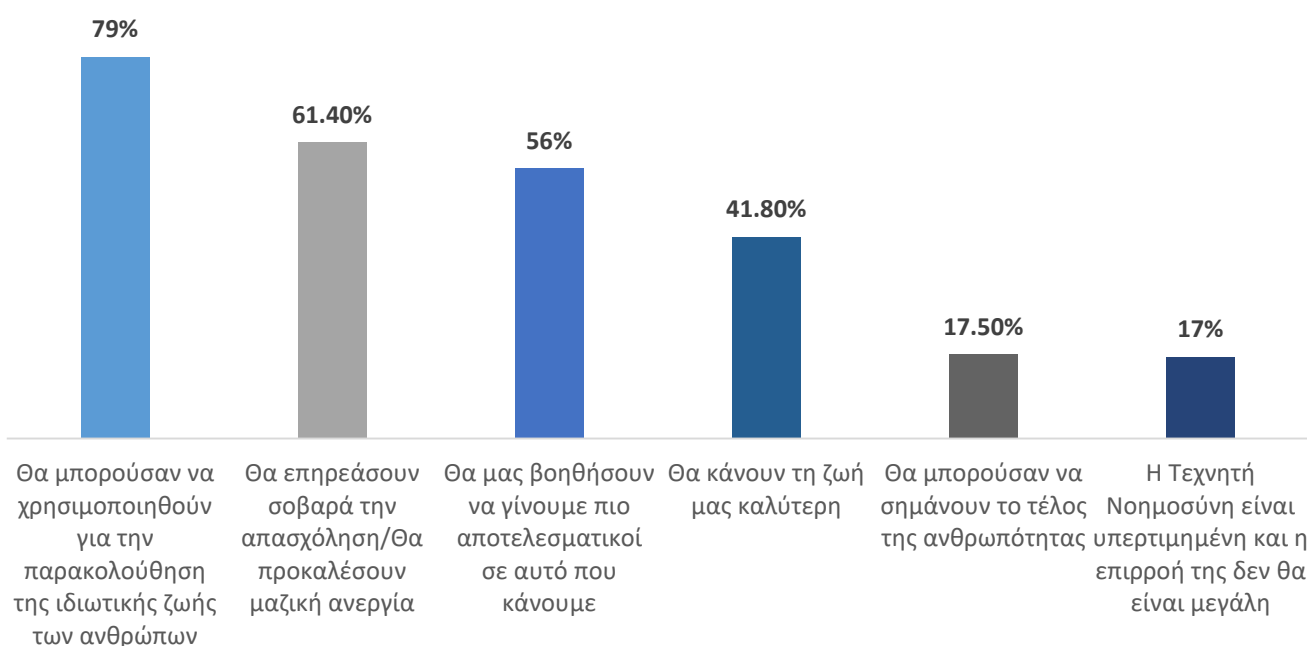
Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ΔΕΝ χρησιμοποιείτε προγράμματα ΠΤΝ;

11. Στάσεις για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας του WIP-GR 2025 για τις στάσεις των ανθρώπων απέναντι σε προγράμματα παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης, οι απόψεις των ερωτηθέντων καταδεικνύουν τόσο αισιοδοξία όσο και ανησυχία. Το **79%** συμφωνεί ότι η ΤΝ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση της ιδιωτικής ζωής, γεγονός που δείχνει έντονη ανησυχία για ζητήματα ιδιωτικότητας. Παράλληλα, το **61,4%** θεωρεί ότι η τεχνολογία θα επηρεάσει σοβαρά την απασχόληση και θα μπορούσε να προκαλέσει μαζική ανεργία, υποδηλώνοντας φόβους για κοινωνικοοικονομικές συνέπειες. Από την άλλη πλευρά, δεν λείπει ο τεχνο-οπτιμισμός: το **56%** των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η ΤΝ θα βοηθήσει τους ανθρώπους να γίνουν πιο αποτελεσματικοί, ενώ το **41,8%** εκτιμά ότι θα βελτιώσει συνολικά τη ζωή μας. Ωστόσο, ένας μικρός αλλά σημαντικός αριθμός που αντιστοιχεί στο **17,5%** του δείγματος φοβάται ότι η εξέλιξη αυτή μπορεί να σημάνει το τέλος της ανθρωπότητας, ενώ αδιάφορο είναι μόνο το **17%** που θεωρεί πως η ΤΝ είναι υπερτιμημένη και η πραγματική της επιρροή θα είναι περιορισμένη.

Γράφημα 22: Στάσεις για τα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης

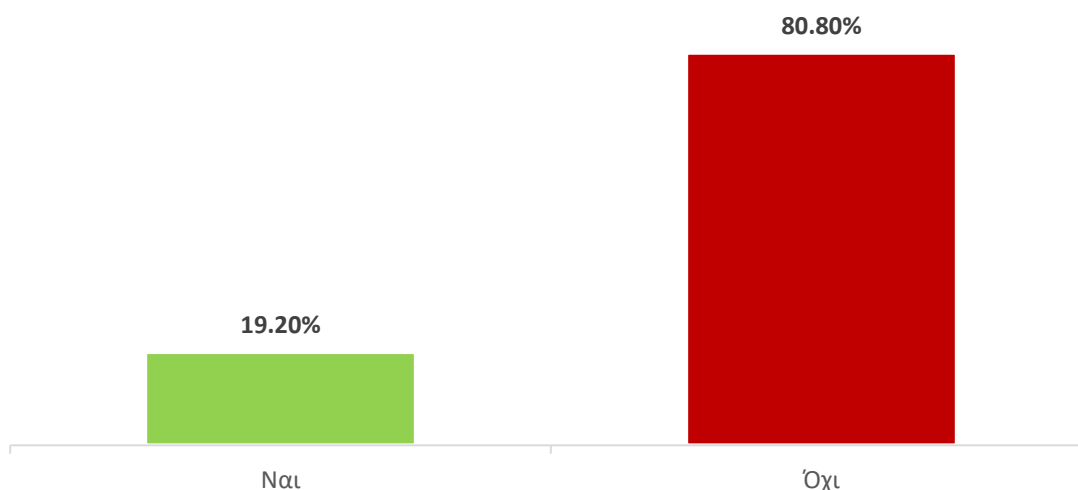

12. Τεχνητή νοημοσύνη και παιδική ηλικία

Η κυρίαρχη στάση σχετικά με την ΠΤΝ και τα παιδιά είναι ο περιορισμός της χρήσης της από παιδιά, με έμφαση στις ανησυχίες για την κριτική σκέψη και την εξάρτηση από την τεχνολογία, παρά τα εκπαιδευτικά οφέλη που αναγνωρίζονται από μια μικρή μερίδα ερωτώμενων. Συγκεκριμένα, η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων απάντησε **“όχι” (80,8%)**, ενώ μόλις **19,2%** θεωρούν ότι θα πρέπει να επιτρέπεται. Το εύρημα αυτό καταδεικνύει σημαντική ανησυχία σχετικά με την παιδική χρήση εργαλείων ΠΤΝ.

Γράφημα 23: Χρήση ΠΤΝ από τα παιδιά

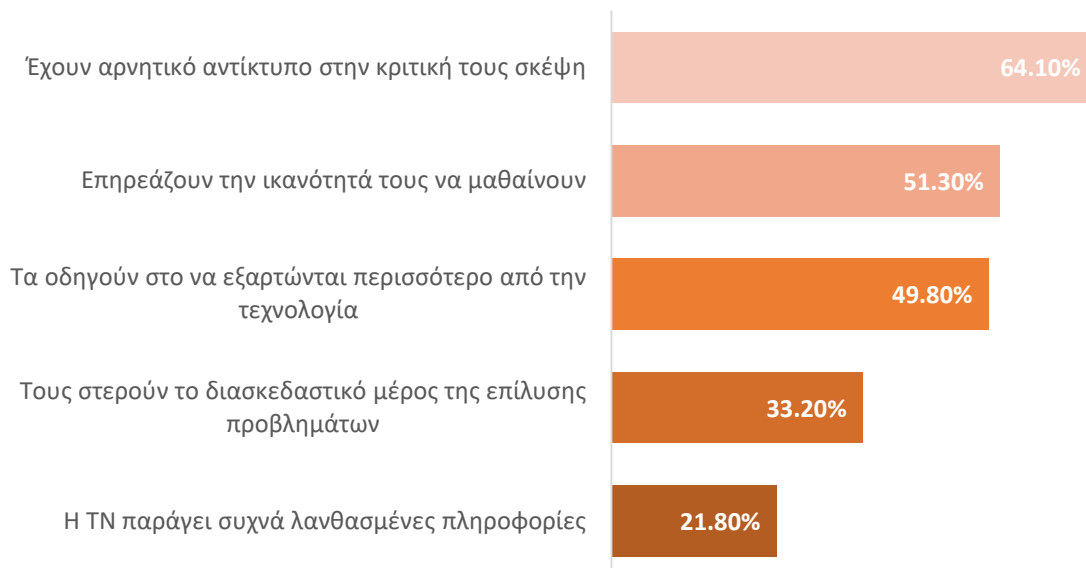
Θα πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να χρησιμοποιούν προγράμματα
Τεχνητής Νοημοσύνης

Οι λόγοι ανησυχίας των “τεχνοσκεπτικιστών” αφορούν κυρίως στις γνωστικές και παιδαγωγικές επιπτώσεις, με το **64,1%** να προκρίνει τις αρνητικές συνέπειες στην κριτική σκέψη, το **51,3%** να έχει ανησυχίες για τον αντίκτυπο στην ικανότητα μάθησης των παιδιών και το **49,8%** να επισημαίνει την εξάρτησή τους από την τεχνολογία. Ένα **33,2%** προσδίδει έμφαση στη στέρηση της χαράς της μάθησης, ενώ το **21,8%** επισημαίνει τον κίνδυνο των εσφαλμένων πληροφοριών λόγω του διαδεδομένου φαινομένου των “παραισθήσεων” (hallucinations) που έχουν παρατηρηθεί σε διάφορες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης.

Γράφημα 24: Απόψεις για τη ΜΗ χρήση ΠΤΝ από τα παιδιά

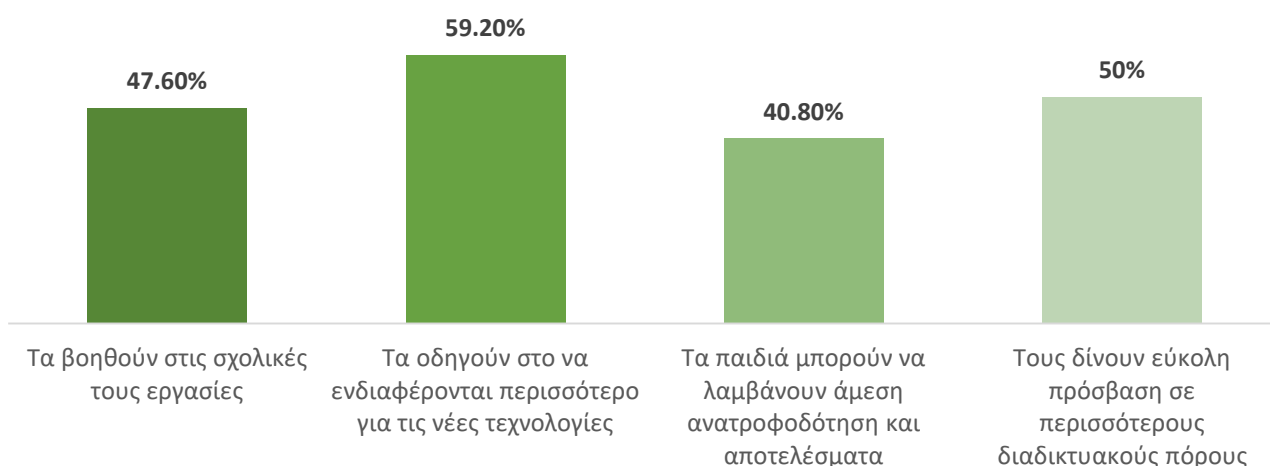
(μεταξύ όσων απαντούν ότι Δεν πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να χρησιμοποιούν προγράμματα ΠΤΝ – 80,80%)

Από την άλλη πλευρά, όσοι υποστηρίζουν τη χρήση ΠΤΝ από παιδιά, **οι οποίοι αποτελούν το 19,20% του δείγματος**, αξιολογούν ως μεγαλύτερο όφελος **(59,2%)** την ενίσχυση του ενδιαφέροντός τους για τις νέες τεχνολογίες. Από τους “τεχνόφιλους” ερωτηθέντες, ακριβώς οι μισοί τονίζουν τη σημασία της εύκολης πρόσβασης των παιδιών σε διαδικτυακούς πόρους, ενώ το **47,6%** αναγνωρίζει τη βοήθεια που μπορεί να λάβουν για τις σχολικές τους εργασίες. Τέλος, το **41%** εκτιμά ιδιαίτερα την άμεση ανατροφοδότηση και τα γρήγορα αποτελέσματα που προσφέρουν αυτά τα προγράμματα.

Γράφημα 25: Απόψεις για επιτρεπόμενη χρήση προγραμμάτων ΠΤΝ από τα παιδιά

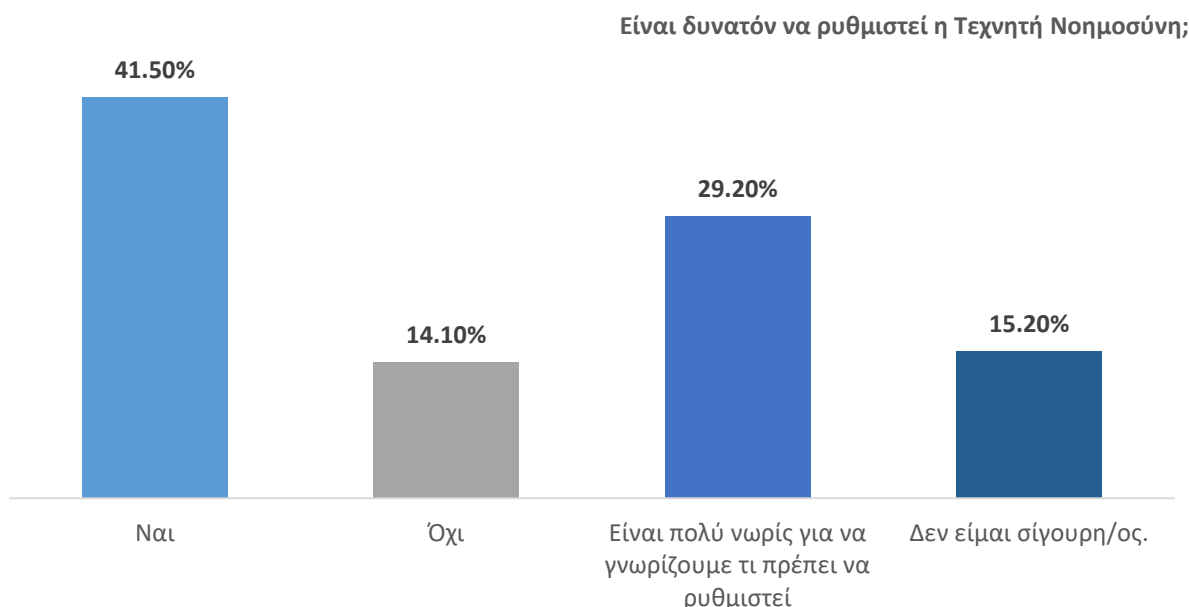
(μεταξύ όσων απαντούν ότι θα πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να χρησιμοποιούν προγράμματα ΤΝ – 19,20%)

13. Ρύθμιση Τεχνητής Νοημοσύνης

Οι απαντήσεις στην ερώτηση Αν είναι δυνατόν να ρυθμιστεί η Τεχνητή Νοημοσύνη αποτυπώνουν μια αβεβαιότητα γύρω από το ζήτημα. Συγκεκριμένα, το 41,5% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η ρύθμιση της ΤΝ είναι εφικτή, εκφράζοντας αισιοδοξία για την ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου και εποπτείας. Αντίθετα, το 14,1% πιστεύει πως κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό, υποδηλώνοντας σκεπτικισμό για την ικανότητα των θεσμών να παρακολουθήσουν τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι οι τρεις στους 10 (29,2%) απαντούν ότι είναι πολύ νωρίς για να γνωρίζουμε τι ακριβώς πρέπει να ρυθμιστεί, ενώ το 15,2% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι δεν είναι σίγουροι/ες - κάτι που ίσως ενισχύει την εικόνα πως η κοινωνία βρίσκεται ακόμα σε στάδιο διερεύνησης των κατάλληλων πλαισίων για τη διαχείριση της ΤΝ. Συνολικά, τα δεδομένα υπογραμμίζουν την πρόκληση της ρύθμισης μιας «διαταρακτικής» τεχνολογίας που εξελίσσεται ταχύτερα από τις κοινωνικές και θεσμικές διαδικασίες.

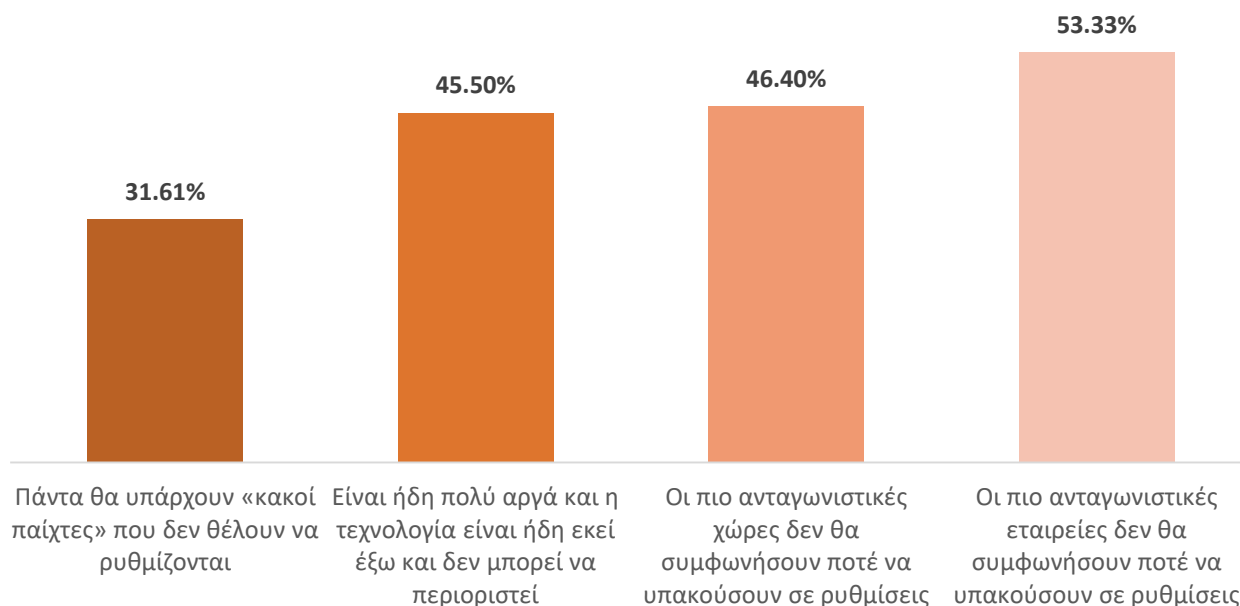
Γράφημα 26: Δυνατότητα ρύθμισης Τεχνητής Νοημοσύνης

Από τους συμμετέχοντες που δήλωσαν την πεποίθησή τους ότι η τεχνητή νοημοσύνη ενδέχεται να μην είναι δυνατόν να ρυθμιστεί, περισσότεροι από τους μισούς (53,3%) θεωρούν ότι οι ανταγωνιζόμενες εταιρείες δεν θα συμφωνήσουν ποτέ σε κοινό πλαίσιο ρύθμισης, ενώ το 46,4% πιστεύει ότι η γεωπολιτική αντιπαλότητα καθιστά αδύνατη τη δημιουργία παγκόσμιας συναίνεσης μπροστά στον ανταγωνισμό των χωρών. Σχεδόν οι μισοί (45,5%) θεωρούν ότι η τεχνολογία έχει ήδη προχωρήσει υπερβολικά και δεν μπορεί πλέον να περιοριστεί, ενώ το 31,6% αναφέρει την αναπόφευκτη ύπαρξη «κακών παικτών» (ή «κακόβουλων παικτών») που θα αγνοήσουν οποιονδήποτε κανονισμό.

**Γράφημα 27: Λόγοι μη δυνατότητας ρύθμισης τεχνητής νοημοσύνης
(μεταξύ όσων πιστεύουν ότι Δεν είναι δυνατόν να ρυθμιστεί η τεχνητή νοημοσύνη – 14,10%)**

Γιατί πιστεύετε ότι ΔΕΝ είναι δυνατόν να ρυθμιστεί η Τεχνητή Νοημοσύνη;

14. Βιβλιογραφία

- Demertzis, N., Mandenaki, K., & Tsekeris, C. (2021). Privacy attitudes and behaviors in the age of post-privacy: An empirical approach. *Journal of Digital Social Research*, 3(1), 119-152. <https://doi.org/10.33621/jdsr.v3i1.75>
- Τσέκερης, Χ., Δεμερτζής, Ν., κ.ά. (2020). *Το Διαδίκτυο στην Ελλάδα: Η έρευνα του ΕΚΚΕ για το World Internet Project*. Αθήνα: ΔιαΝΕΟσις. https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2020/06/wip_greece_final_2-6_2020.pdf
- Τσέκερης, Χ., Δεμερτζής, Ν., Παπαδούδης, Γ., Λιναρδής, Α., Μανδενάκη, Κ., & Χριστοφιλόπουλος, Ε. (2023). *Το διαδίκτυο στην Ελλάδα: Το 4ο κύμα του World Internet Project Greece*. Αθήνα: ΕΚΚΕ & Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού. https://doi.org/10.17903/wip4_gr
- Tsekeris, C., Demertzis, N., Linardis, A., Iliou, K., Kondyli, D., Frangiskou, A., & Papaliou, O. (2020). *Investigating the Internet in Greece: Findings from the World Internet Project* (Hellenic Observatory Discussion Papers on Greece and Southeast Europe, No. 153). London: LSE. <http://eprints.lse.ac.uk/107537/>
- Tsekeris, C., & Katerelos, I. (eds). (2014). *The social dynamics of Web 2.0: Interdisciplinary perspectives*. Routledge. <https://www.routledge.com/products/9781138922938>
- Tsekeris, T., Tsekeris, C., & Katerelos, I. (2018). Reflections on networks, human behaviour, and social dynamics in the digital age. *AI & SOCIETY*, 33(2), 253-260. www.link.springer.com/article/10.1007/s00146-017-0704-9
- Tsekeris, C., & Zeri, P. (2023). The new technological condition: From actor-centered to data-driven and future-oriented technology. *Homo Virtualis*, 6(1), 125-137. <https://doi.org/10.12681/homvir.35970>

15. Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

Γεια σας, ονομάζομαι _____ και σας τηλεφωνώ από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. Διεξάγουμε μια τηλεφωνική έρευνα για τη χρήση του διαδικτύου στην Ελλάδα. Ο αριθμός του τηλεφώνου σας επιλέχθηκε τυχαία. Θα ήθελα λοιπόν να κάνω μερικές ερωτήσεις σε σας ή σε κάποιο άλλο άτομο που ζει σε αυτό το σπίτι και βρίσκεται εκεί.

Αν (είναι σπίτι και) υπάρχει θετική ανταπόκριση:

Πόσα άτομα ζουν σε αυτό το σπίτι και είναι 15 ετών και άνω;

A δηλώστε αριθμό ατόμων

Αν $A = 1$, αρχίστε τις ερωτήσεις από αυτό το άτομο (αν δεν είναι στο σπίτι, βλέπετε οδηγίες)

Αν $A > 1$: Από αυτά τα άτομα (15 και άνω), πόσα είναι στο σπίτι αυτή τη στιγμή;

B δηλώστε αριθμό ατόμων

Αν $B = 1$, αρχίστε τις ερωτήσεις σε αυτό το άτομο.

*Αν $B > 1$: Από αυτά τα άτομα (15 και άνω που είναι στο σπίτι αυτή τη στιγμή) θα ήθελα να μιλήσω με το άτομο που είναι το **K** μεγαλύτερο σε ηλικία. (όπου **K** τυχαίος αριθμός από 1 ως **B**)*

(Αν είναι διαφορετικό άτομο από το άτομο επαφής, επαναλάβετε και το κείμενο επαφής, εκτός από την τελευταία πρόταση). Αν αποδεχθεί, αρχίστε το ερωτηματολόγιο. Αν υπάρχει άρνηση, βλέπετε οδηγίες.

(Q1) Εργάζεστε; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

- 1 ΝΑΙ
- 2 ΟΧΙ
- 98 ΔΓ
- 99 ΔΑ

(Q1_2) Είστε...: [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ Q2=ΟΧΙ]

- 1 Νοικοκυρά, ασχολείστε με οικιακά ή φροντίζετε κάποιο πρόσωπο⁷
- 2 Άνεργος
- 3 Συνταξιούχος
- 4 μη ικανός-η για εργασία
- 5 Άλλο ... προσδιορίστε
- 6 Τίποτα από τα παραπάνω

(Q3) Τον καιρό αυτό χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

⁷ Ο ερωτώμενος ασχολείται πλήρως στο νοικοκυριό του ή φροντίζει κάποιον (ηλικιωμένο, ανάπηρο, κτλ) και έτσι δεν εργάζεται για εισόδημα.

1 ΝΑΙ ΠΗΓ Q5
2 ΟΧΙ ΠΗΓ Q4+Q7+Q8+Q12 ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ
98 ΔΓ
99 ΔΑ

(Q4) Εδώ και πόσα χρόνια χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ]

Q5_1χρόνια
Q5_2μήνες
888 ΔΓ
999 ΔΑ

(Q8) Γενικά, πόσες από τις πληροφορίες στο διαδίκτυο νομίζετε ότι είναι αξιόπιστες; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

1 καμία
2 λίγες μόνο
3 περίπου οι μισές
4 οι περισσότερες
5 όλες
98 ΔΓ
99 ΔΑ

(Q10) Θα σας διαβάσω μερικές προτάσεις. Παρακαλώ πείτε μου σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από αυτές. Απαντήστε χρησιμοποιώντας την κλίμακα από 1 έως 5, όπου «1» σημαίνει ότι διαφωνείτε απόλυτα και «5» ότι συμφωνείτε απόλυτα. Μπορείτε να επιλέξετε οποιοδήποτε αριθμό από το 1 ως το 5. [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ]

1. Δεν υπάρχει ιδιωτικότητα, πρέπει να το δεχτούμε
2. Ανησυχώ μήπως οι κυβερνήσεις παραβιάζουν την ιδιωτικότητά μου μέσω του διαδικτύου
3. Ανησυχώ μήπως μεγάλες εταιρείες παραβιάζουν την ιδιωτικότητά μου μέσω του διαδικτύου
4. Ανησυχώ μήπως άλλα πρόσωπα παραβιάζουν την ιδιωτικότητά μου μέσω του διαδικτύου
5. Προστατεύω ενεργά την ιδιωτικότητά μου όταν χρησιμοποιώ το διαδίκτυο
6. Οι ανησυχίες για παραβίαση της ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο είναι υπερβολικές
7. Δεν έχω τίποτα να κρύψω
8. Αισθάνομαι ότι ελέγχω την ιδιωτικότητά μου στο διαδίκτυο

(Q13) Γενικά, πιστεύετε ότι οι εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook και το TikTok: [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

1 βελτίωσαν τον κόσμο
2 ούτε τον βελτίωσαν ούτε τον χειροτέρεψαν
3 χειροτέρεψαν τον κόσμο
98 ΔΓ
99 ΔΑ

(Q14) Αισθάνεστε ότι η δουλειά σας μπορεί να χαθεί λόγω της αυτοματοποίησης, της τεχνητής νοημοσύνης,

ή άλλων τεχνολογικών εξελίξεων; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ - Q2 = 1]

- 1 Ναι
- 2 Όχι
- 98 ΔΓ
- 99 ΔΑ

[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

Q18: Πώς αισθάνεστε για την παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο;

- 1. Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο δεν αποτελεί σοβαρό πρόβλημα
- 2. Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο αποτελεί κάπως σοβαρό πρόβλημα
- 3. Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα
- 4. Η παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο είναι εξαιρετικά σοβαρό πρόβλημα

Q19. Ποιες από τις ακόλουθες τεχνολογίες έχετε χρησιμοποιήσει; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ]

1. Δεν τις έχω χρησιμοποιήσει ποτέ
 2. Τις έχω χρησιμοποιήσει αλλά όχι πολύ
 3. Τις έχω χρησιμοποιήσει πολύ
-
- A. Κρυπτονομίσματα
 - B. NFTs (Μη Εναλλάξιμα Κρυπτοπαραστατικά)
 - C. Metaverse/Web3
 - D. Υπολογιστικό νέφος/Cloud
 - E. Blockchain
 - F. Εικονική/επαυξημένη πραγματικότητα
 - Z. 5G
 - H. Φωνητικοί βοηθοί όπως Amazon Alexa, Google Home, ή Apple Siri
 - I. ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek, ή άλλα προγράμματα Τεχνητής Νοημοσύνης

Q20. Πόσα γνωρίζετε για τις ακόλουθες τεχνολογίες; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ]

1. Δεν τις έχω ακούσει ποτέ
 2. Έχω ακούσει γι' αυτές αλλά δεν γνωρίζω πολλά γι' αυτές
 3. Γνωρίζω πολλά γι' αυτές
-
- A. Κρυπτονομίσματα
 - B. NFTs (Μη Εναλλάξιμα Κρυπτοπαραστατικά)
 - C. Metaverse/Web3
 - D. Υπολογιστικό νέφος/Cloud
 - E. Blockchain
 - F. Εικονική/επαυξημένη πραγματικότητα
 - Z. 5G
 - H. Φωνητικοί βοηθοί όπως Amazon Alexa, Google Home, ή Apple Siri
 - I. ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek, ή άλλα προγράμματα Τεχνητής Νοημοσύνης

Q21. Πόσο άνετα αισθάνεστε με καθένα από τα παρακάτω; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «2» Ή «3» ΣΤΗΝ Q19]

1. Καθόλου άνετα
 2. Λίγο άνετα
 3. Πολύ άνετα
 4. Δεν το έχω χρησιμοποιήσει αρκετά ώστε να αισθάνομαι άνετα ή άβολα
-
- A. Αγορά και πώληση κρυπτονομισμάτων
 - B. Αγορά και πώληση NFTs

C. Παρουσία στο Metaverse

D. Αποθήκευση πληροφοριών στο Cloud/υπολογιστικό νέφος

E. Λήψη χρησίων πληροφοριών μέσω Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek

Οι ακόλουθες ερωτήσεις αφορούν στην Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) που πιθανώς γνωρίζετε μέσω των ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek και άλλων παρόμοιων προγραμμάτων

Q22. Για ποιον λόγο χρησιμοποιείτε τα προγράμματα TN; Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία απάντηση **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «2» Ή «3» ΣΤΗΝ Q19]**

1. Για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με το σχολείο/την εργασία
2. Για να δω πώς είναι και πόσο καλά είναι
3. Για ψυχαγωγία
4. Για να μάθω νέα πράγματα
5. Για την παραγωγή πληροφοριών που θα έπρεπε να παράγω εγώ ο/η ίδιος/α
6. Για να επεξεργάζομαι και να απλοποιώ μεγάλα κείμενα
7. Άλλο (προσδιορίστε _____)

Q23. Πόσο χρήσιμα είναι για εσάς τα προγράμματα TN; **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «2» Ή «3» ΣΤΗΝ Q19]**

1. Καθόλου χρήσιμα
2. Δεν ήταν χρήσιμα
3. Ούτε χρήσιμα ούτε άχρηστα
4. Χρήσιμα
5. Πολύ χρήσιμα

Q24. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ΔΕΝ χρησιμοποιείτε προγράμματα TN; Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία απάντηση. **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «1» ΣΤΗΝ Q19]**

1. Είμαι απρόθυμη/ος να δοκιμάσω νέες τεχνολογίες.
2. Δεν έχω πολλά να κερδίσω από αυτά.
3. Έχουν ελάχιστη σχέση με την καθημερινή μου ζωή.
4. Δεν έχω χρόνο.
5. Δεν με ενδιαφέρει.
6. Η TN παρέχει συχνά λανθασμένες πληροφορίες.
7. Ανησυχώ για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται οι προσωπικές μου πληροφορίες.
8. Άλλο (προσδιορίστε _____)

Q25. Πόσο πιθανό είναι να χρησιμοποιήσετε προγράμματα TN τους επόμενους έξι μήνες; **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «1» ΣΤΗΝ Q19]**

1. Καθόλου πιθανό
2. Όχι πολύ πιθανό
3. Λίγο πιθανό
4. Πολύ πιθανό

Q26. Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες προτάσεις σχετικά με τον αντίκτυπο των ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek και άλλων παρόμοιων προγραμμάτων ΠΤΝ στη ζωή μας;

1. Διαφωνώ απόλυτα
 2. Διαφωνώ κάπως
 3. Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ
 4. Συμφωνώ κάπως
 5. Συμφωνώ απόλυτα
- A. Θα κάνουν τη ζωή μας καλύτερη.
B. Θα μπορούσαν να σημάνουν το τέλος της ανθρωπότητας.
C. Θα επηρεάσουν σοβαρά την απασχόληση/Θα προκαλέσουν μαζική ανεργία.
D. Θα μας βοηθήσουν να γίνουμε πιο αποτελεσματικοί σε αυτό που κάνουμε.
E. Η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι υπερτιμημένη και η επιρροή της δεν θα είναι μεγάλη.
F. Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της ιδιωτικής ζωής των ανθρώπων.

Q27. Θα πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά (άτομα κάτω των 15 ετών) να χρησιμοποιούν προγράμματα ΤΝ όπως ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, DeepSeek;

1. Ναι
2. Όχι

Q28. Γιατί θα πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να χρησιμοποιούν προγράμματα ΤΝ; Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία απάντηση. **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «1» ΣΤΗΝ Q27]**

1. Τα βοηθούν στις σχολικές τους εργασίες.
2. Τα οδηγούν στο να ενδιαφέρονται περισσότερο για τις νέες τεχνολογίες.
3. Τα παιδιά μπορούν να λαμβάνουν άμεση ανατροφοδότηση και αποτελέσματα.
4. Τους δίνουν εύκολη πρόσβαση σε περισσότερους διαδικτυακούς πόρους.
5. Άλλο (προσδιορίστε _____)

Q29. Γιατί πιστεύετε ότι ΔΕΝ πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να χρησιμοποιούν προγράμματα ΤΝ; Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία απάντηση. **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «2» ΣΤΗΝ Q27]**

1. Επηρεάζουν την ικανότητά τους να μαθαίνουν.
2. Τα οδηγούν στο να εξαρτώνται περισσότερο από την τεχνολογία.
3. Έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην κριτική τους σκέψη.
4. Τους στερούν το διασκεδαστικό μέρος της επίλυσης προβλημάτων.
5. Η ΠΤΝ παράγει συχνά λανθασμένες πληροφορίες.
6. Άλλο (προσδιορίστε _____)

Q30. Είναι δυνατόν να ρυθμιστεί η Τεχνητή Νοημοσύνη;

1. Ναι
2. Όχι
3. Είναι πολύ νωρίς για να γνωρίζουμε τι πρέπει να ρυθμιστεί. Καλό θα ήταν να περιμένουμε.
4. Δεν είμαι σίγουρη/ος.

Q31. Γιατί πιστεύετε ότι ΔΕΝ είναι δυνατόν να ρυθμιστεί η Τεχνητή Νοημοσύνη; Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία απάντηση. **[ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΣΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΕΞΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ «2» ΣΤΗΝ Q30]**

1. Οι πιο ανταγωνιστικές χώρες δεν θα συμφωνήσουν ποτέ να υπακούσουν σε ρυθμίσεις.
2. Οι πιο ανταγωνιστικές εταιρείες δεν θα συμφωνήσουν ποτέ να υπακούσουν σε ρυθμίσεις.
3. Πάντα θα υπάρχουν «κακοί παίχτες» που δεν θέλουν να ρυθμίζονται.
4. Είναι ήδη πολύ αργά και η τεχνολογία είναι ήδη εκεί έξω και δεν μπορεί να περιοριστεί.

(Q32) Φύλο [ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ]

1. Άντρας
 2. Γυναίκα
- 98 ΔΓ
99 ΔΑ

Q33) Ποιο έτος γεννηθήκατε (4 ΨΗΦΙΑ); [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

.....
98 ΔΓ
99 ΔΑ

(Q34): Μπορείτε να μου πείτε ποιος από τους τίτλους σπουδών που βλέπετε σε αυτή την κάρτα είναι ο ανώτερος που έχετε αποκτήσει; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

01	Αναλφάβητος / Μερικές τάξεις Δημοτικού (Μη τυπική εκπαίδευση ή κάτω από ISCED 1)
02	Απολυτήριο Δημοτικού
03	Απολυτήριο Γυμνασίου
04	Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου / Επαγγελματικής Σχολής
05	Απολυτήριο Γενικού Λυκείου

06	Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης / Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης
07	Πτυχίο Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος / ΑΤΕΙ
08	Πτυχίο Πανεπιστημίου (Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος / ΑΕΙ)
09	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (σε επίπεδο Master)
10	Διδακτορικό Δίπλωμα Ειδίκευσης
98	Δεν γνωρίζω
99	Δεν απαντώ
Οδηγίες προς συνεντευκτές: Τονίστε ότι η ερώτηση αναφέρεται σε εκπαίδευση την οποία ο/η ερωτώμενος/η έχει ήδη ολοκληρώσει.	

(Q35) Πόσο είναι το μηνιαίο ακαθάριστο εισόδημα της οικογένειάς σας (του νοικοκυριού στο οποίο ζείτε μόνιμα); [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

3. 0-500	11. 4501-5000
4. 501 – 1000	12. 5001 – 5500
5. 1001-2000	13. 5501-6000
6. 2001-2500	14. 6001-6500
7. 2501-3000	15. 6501- 7000
8. 3001-3500	16. 7001 +
9. 3501-4000	98 ΔΓ
10. 4001-4500	99 ΔΑ

(Q36) Σε ποια περιοχή διαμένετε μόνιμα; [ΑΠΑΝΤΑΝΕ ΟΛΟΙ]

1. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
2. Κεντρικής Μακεδονίας (εκτός ΠΣΠ)
3. Πολεοδομικό Θεσσαλονίκης ΠΣΠ
4. Δυτικής Μακεδονίας
5. Ηπείρου
6. Θεσσαλίας
7. Στερεάς Ελλάδας
8. Ιονίων Νήσων
9. Δυτικής Ελλάδας
10. Πελοποννήσου
11. Πολεοδομικό Συγκρότημα Αθήνας (ΠΣΑ)
12. Αττικής (εκτός ΠΣΑ)
13. Βορείου Αιγαίου
14. Νοτίου Αιγαίου
15. Κρήτης